

ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σ' ΑΓΑΠΩ

Η ΒΟΥΔΑΠΕΣΤΗ

ΝΗΣΤΕΙΟ - ΚΑΚΟ - ΔΕΙΠΝΟ - ΝΗΣΤΕΙΑ

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑΚΑΙ

ΧΙΜΑΙΡΑΙ

ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟΝ ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ ΡΟΖΕΤΟΥ

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ

Σ' ΑΓΑΠΩ

(ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ ΙΟΥΛΙΟΥ ΜΑΡΥ)

(Συνέχεια)

Ἡ δίκη ἐμελλε νὰ διαρκῆσθῃ δύο ἡμέρας. Ἡ συνεδρίασις ἀνεβλήθη διὰ τὴν αὔριον, ὅπως ἀγορεύωσι οἱ συνήγοροι καὶ ἐκδοθῆ ἡ ἐτυμηγορία. Ἡ δευτέρα συνεδρίασις ὑπῆρξεν ὡραιότατη, καὶ ἐπίσης πολυπληθὴς ὅσον ἡ πρώτη. Ὁ Εἰσαγγελεὺς συνώψισε τὰ κατὰ τὴν δίκην, καὶ ἐστηρίχθη ἐπὶ τοῦ ἐπιχειρήματος, ὅτι οὐδεὶς δικαιούται εἰς αὐτοδικίαν, ὅταν δίκαιον καὶ ἀν' ἧχη. Ὁ λόγος ἐδόθη ἔπειτα εἰς τὸν συνήγορον τῆς κατηγορουμένης, ὅστις ἦτο ὁ γνωμοδιδάσκαλος κ. Λασσώ. Οὗτος ὡμίλησε μετὰ πολλῆς εὐγλωττίας, ἐπισπᾶσας τὰ ζωηρὰ χειροκροτήματα τοῦ ἀκροατηρίου. Κατόπιν, ὁ Πρόεδρος ἐποίησε τὴν ἀνακεφαλαίωσιν, καὶ οἱ ἐνορχοὶ ἀπεσύρθησαν πρὸς διάσκεψιν. Ἐπανήλθον δὲ σχεδὸν πάντες.

Ὁ προϊστάμενος τῶν ἐνόρκων ἀναστὰς, ἐκράξεν μετὰ φωνῆς ἤχηρας:

— Ὅχι, δὲν εἶνε ἐνοχος!

Ἡ Γενεβιέση ἐρρίφθη εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ πα-

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ

τρὸς αὐτῆς. Ὅταν ἠγγέρθη ὅπως ἐξέλθῃ, ἐπευρημίαι καὶ χειροκροτήματα τὴν ὑπεδέχθησαν ἐκ μέρους τοῦ ἀκροατηρίου. Ἡ δυστυχὴς γυνὴ ἔκλαιε πάντοτε, καὶ λυγμοὶ ἐξήρχοντο ἀδιακόπως ἐκ τοῦ λάρυγγος αὐτῆς.

Ὁ Τρέγκ ἀπήγαγεν αὐτὴν ταχέως διὰ μέσου τοῦ συνωστίζομένου πλήθους· ὅταν ἐξῆλθε τοῦ Δικαστηρίου, ἐνευσε πρὸς τὸν ἠλόχον αὐτοῦ νὰ πλησιάσῃ. Ἀλλὰ καθ' ἣν στιγμὴν ἡ Γενεβιέση ἐμελλε νὰ ἀνέλθῃ ἐπὶ τοῦ ὀχήματος, ἀνὴρ τις προέβη πρὸς αὐτήν. Ἦτο ὠχρὸς καὶ ἔτρεμε.

Ἦτον ὁ κ. Τουρζῆς.

Ἡ Γενεβιέση ἐμειδίασε θλιβερῶς καὶ τῷ ἔτεινε ἀμφοτέρως τὰς χεῖρας.

Ἐκεῖνος τὰς συνήνωσεν ἐντὸς τῶν ἰδικῶν του, ἐπέθηκεν ἐπ' αὐτῶν ἀσπασμὸν, καὶ ἐγένετο ἄφαντος, χωρὶς λέξιν νὰ προφέρῃ!...

Καὶ ἐντὸς τῆς ἀμάξης, ὅταν τέλος πάντων εὐρέθησαν μόνον, ὁ Τρέγκ περιέβαλε τὴν Γενεβιέσθην διὰ τῶν βραχιόνων του, ἐκάλυψε τὸ μέτωπόν της δι' ἀσπασμῶν, καὶ:

— Θὰ φύγωμεν, τῆ εἶπε, θὰ φύγωμεν μακρὰν... Δὲν θέλω νὰ μείνῃς ἐπὶ μακρότερον χρόνον ἐν τῇ χώρῃ ταύτῃ... Δὲν ἔχει οὕτω, Γενεβιέση;... Δὲν ἔχει οὕτω, ἀγαπητόν μοι τέκνον;

Ἀλλ' ἐμείνη οὐδὲν ἀπήνησεν.

Ὁ Τρέγκ τὴν προσέβλεψεν ἐν σιγῇ...

Καὶ μετὰ πάροδον ὀλίγων λεπτῶν, ἡ νεαρὰ γυνὴ ἐκοιμήθη αἶφνης εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ γέροντος.

Τέλος τοῦ πρώτου μέρους.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Α'.

Πέντε μῆνες διέρρευον. Ἡ δίκη τοῦ Σιατωροῦ εἶχε λησμονηθῆ.

Ἐν τῷ μεταξύ ἡ κυρία Μοντρίαν εἶχε ζητήσῃ καὶ ἐπιτύχει χωρισμὸν σώματος καὶ περιουσίας. Ὁ Ἐκτορ δὲν ἔδωκε σημεῖα ὑπάρξεως. Ἐνόησαν, ὅτι αἱ πληροφορίες τοῦ κ. Τουρζῆ ἦσαν ἀκριβεῖς. Ὁ κόμπος εὐρίσκειτο εἰς Ἀμερικὴν καθ' ὃν χρόνον ἡ γυνὴ του διήρχετο διὰ τοῦ κακουργιοδικείου. Τί ἐπραττε; Πῶς ἔζη; Οὐδεὶς τὸ ἐγνώριζε. Δὲν εἶχε γράψῃ εἰς οὐδέν. Ἦτος δὲ καὶ νὰ εἶχεν ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν

προσθήκη, μετά διαταγμού, επειδή δὲν ἔχευε τῆν τῶν ὑπεδέχτο :

— Ἐκατοικεῖτε εἰς Κλερμαρέ μετὰ τοῦ πατρὸς σας. Τὸ Κλερμαρέ δὲν εἶνε μακρὰν τῆς Λίλλης, θεν...

Ἡ Γενεδιέθν ἐβάνη ὡς δὴθεν μὴ ἐννοήσασα αὐτόν. Οὕτω λοιπόν, ἠναγκάσθη νὰ ἐξακολουθήσῃ :

— Ἐπειδὴ δὲν ἠδυνάμην νὰ ζήσω ἀνευ ὑμῶν, ἐπέτυχα τὴν μετάθεσίν μου... Καὶ καταλιπὼν τὴν Σιάτρην ἐγκατέστην ἐν Λίλλη.

Τὴν ἡγάπα λοιπόν πάντοτε.
Ἡ Μαγδαληνὴ ἐν τούτοις, ἤρώτα τὸν Ἑρρικέτον χαμηλοτάτη τῆ φωνῇ :

— Ἀδελφάκι, τί κάμνει ὁ κ. Τουρζῆς ;
— Δίδει τὸν βραχίονα εἰς τὴν μητέρα. Διατί ;
— Συνομιλοῦν ; Δὲν τοὺς ἀκούω.
— Ὅχι. Παρὰ τῶν ἀλλήλων χωρὶς νὰ ὁμιλῶσι.

Διατί ;
Ἡ Μαγδαληνὴ εἰσία. Εἰς τὸ βάθος τῆς καρδίας τῆς ἤσθάνετο μόνον μίαν θλίψιν, διὰ πρώτην ἴσως φοράν, ἐπὶ τῆ τυφλότητι τῆς :

— Τὸν βλέπει ἐκείνη !... Καὶ μοὶ εἶπε μίαν ἡμέραν ὅτι εἶνε ὠραῖος !... Καὶ ἐγὼ δὲν δύναμαι τίποτε !... Θεέ μου, τίποτε, τίποτε !

— Κλαίεις, Μαγδαληνή ;
— Ἄλλ' ὄχι, Ἑρρικέτο... Μόνον τὰ βλέφαρά μου μὲ πονοῦν ὀλίγον, τίποτε ἄλλο.

Καὶ ἐσπόγγισε ζωηρῶς τοὺς ὀφθαλμούς τῆς.
Μετὰ μίαν ὥραν, ἀποχαιρετίζων τὴν Γενεδιέθν, ὁ Τουρζῆς ἤρώτα :

— Θέλετε νὰ ἐπανέλθω ;
— Ἀναμφιβόλως ! εἶπεν ἐκείνη μετὰ ζωηρότητος.

(ἀκολουθεῖ)

Η ΒΟΥΔΑΠΕΣΤΗ

Ὁ ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τῆς Οὐγγαρίας ἀπὸ εἰκοσιπενταετίας βιών λογίος δημογνήτης κ. Γεώργιος Τιάλιος, ἐκδίδει προσεχῶς μονογραφίαν περὶ τῆς πόλεως ταύτης. Τοῦ λίαν ἐνδιαφέροντος βιβλιαρίου τούτου, ὅπερ εὐκόλως θέλει ἐκτιμῆσαι καὶ τὸ ἐν Ἑλλάδι δημοσίον, ἐσμέν εἰς θέσιν νὰ παράσχωμεν ἀπὸ τοῦδε δείγματα τοῖς ἡμετέροις ἀναγνώστασι, διὰ τῶν ἐπομένων του σελίδων :

Ἡ Βουδαπέστη θεωρεῖται, τό γε, νῦν, ὑπὸ πᾶσαν ἐποψίν ἢ μητρόπολιν τῆς Οὐγγαρίας. Ἡ οικονομολογικὴ σημασία τῆς πόλεως, κειμένης παρὰ τὸν ποταμὸν Δούναβιν καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς χώρας, φαίνεται κατ' ἀνάγκην φυσικωτάτη. Ὁ εὐρυνῶν Δούναβις καὶ οἱ σιδηροδρομοί, οἵτινες ἐντεῦθεν διακλαδοῦνται εἰς ἑννέα διευθύνσεις, συνδέουσι τὴν πόλιν μετ' ὅλων τῶν μερῶν τῆς χώρας. Ἡ Βουδαπέστη ὅμως διατελεῖ καὶ ἐστία τοῦ πολιτικοῦ, διανοητικοῦ καὶ κοινωνικοῦ βίου τοῦ ἔθνους, καὶ ἐστὶν

ἕδρα τῆς βασιλικῆς αὐλῆς, ἧς ἡ παρουσία διαφέροντως ἀνεψοῖ τὴν αἶγ' ἡν τῆς πρωτεύουσῃς. Ἀπαντᾶ τὰ ὑπουργεῖα τῆς οὐγγρικῆς πολιτείας, τὰ ἀνώτατα δικαστήρια, βουλή καὶ γερουσία, ἐδραίουσιν ἐνταῦθα. Ἐξάριστα θέατρα, διαπρεπῆ καλλιτεχνεῖα, μουσεῖα ἀξίως προσοχῆς, ἀξιοθέατοι πινακοθήκαι, μεγάλα βιβλιοθήκαι, πανεπιστήμιον μετὰ προτύπων ἐργαστηρίων τῆς ἱατρικῆς καὶ τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν, ἀρίστα δημοτικὰ σχολεῖα καὶ γυμνάσια, πολυάριθμοι εἰδικαὶ σχολαὶ, παντοειδῆ ἐκπαιδευτήρια, ἐπιστημονικοὶ σύλλογοι, ὧν προξάρχει ἡ οὐγγρικὴ ἀκαδημία τῶν ἐπιστημῶν, τέλος, ἡ ἕδρα πάντων τῶν κορυφαίων περιοδικῶν συγγραμμάτων, — ἐκ τῶν ἐν Οὐγγαρίᾳ ἐκδιδόμενων 561 ἐφημερίδων αἱ 249 ἐκτυποῦνται ἐνταῦθα — πάντα ταῦτα συνέλεσαν ὅπως ἀνεψωθῆ ἡ Βουδαπέστη οὐ μόνον εἰς πολιτικὴν, ἀλλὰ καὶ εἰς διανοητικὴν καὶ ἐκπολιτιστικὴν μητρόπολιν τοῦ Κράτους.

Τὸ ἐγγύτατα τῆς προκυμαιῆς νῦν ἀνεγειρόμενον οἰκοδόμημα ἐστὶ τὸ μέλλον Κοινοβούλιον τῆς Οὐγγαρίας, μεγαλοπρέπεστατον μνημεῖον, δι' οὗ τὸ ἔθνος πρόκειται νὰ διασαλίπῃ τοῖς τε συγχρόνοις καὶ τοῖς μεταγενεστέροις τὴν περὶ τὰ τέλη τῆς παρουσίας ἐκατονταετηρίδος συμπύπτουσαν χιλιετηρίδα τῆς ἐν Εὐρώπῃ αὐθιπαρξίας αὐτοῦ.

Ὅπισθεν τοῦ Κοινοβουλίου βλέπομεν τὸ ἀξιοπαρατήρητον μέγαρον τῶν ὑπουργείων τοῦ ἐμπορίου καὶ προσωρινῶς τῆς δικαιοσύνης, τὸ κομψὸν δασονομεῖον, τὴν χαριστάτην ἐμπορικὴν ἀκαδημίαν, ὠραῖόν τι νεόδμητον γυμνάσιον καὶ τὰ διαγράμματα τοῦ οἰκοδομημένου λαμπροῦ μεγάρου τοῦ ὑπουργείου τῆς δικαιοσύνης. Προχωροῦντες πρὸς τὰ κάτω τοῦ ποταμοῦ, φθάνομεν εἰς τὴν πρὸ εἰκοσαετίας διὰ δημοσίων συνεισφορῶν οἰκοδομηθεῖσαν οὐγγρικὴν ἀκαδημίαν τῶν ἐπιστημῶν, ἧς ἡ μὲν πλαγία ὄψις προσβλέπει τὸν Δούναβιν, τὸ δὲ κύριον μέτωπον τὴν πλατεῖαν τοῦ Φραγκίσκου Ἰωσήφ (Ferencz József-ter), ἧτις ἀναμφιβόλως θὰ καταγοητεύσῃ τὸν ξένον. Φύσις καὶ τέχνη ἀμιλλῶνται ἐνταῦθα πρὸς ἐπαύξησιν τοῦ κάλλους τῆς πλατείας ταύτης.

Ἡ ἀπὸ τοῦ ὀρίζοντος ἡμῶν εἰς τὴν ἀντίπεραν ὄχθην σκηνογραφικῶς μετεωρίζομένη σκιαγραφία τοῦ Φρουρίου τῆς Βούδα, μετὰ τῶν κομψῶν ἀνακτόρων, καὶ τοῦ ἀπεράντου καὶ καταψύτου βασιλικοῦ κήπου, τὸ χαρὰ δρώδες ὄρος τοῦ Γεληήρτ, καὶ ἡ ἐπὶ τοῦ εὐρυνῶντος ποταμοῦ ἐπιβάλλουσα κρεμαστὴ γέφυρα — τὸ μεγαλόκρημα τοῦτο τοῦ Οὐγγρου κόμητος Στεφάνου Σέτσιενη καὶ τοῦ Ἑλληνοῦ Γεωργίου Σίνκα — παρουσιάζουσι θέαμα ἐξάριστον. Ἡ ἐν παρεκτάσει τῆς γεφύρας καὶ διὰ τοῦ διατρήτου Φρουρίου τῆς Βούδα ἐκτετατικῶς ἀρχιτεκτονικὴ ὑπόνομος, παρέχει χαρίεσσαν ἐποψίν εἰς τὴν ἐν τῷ φέγγει τοῦ ἡλίου λουομένην λοφώδη τοποθεσίαν τῆς συνοικίας τοῦ προαστείου τῆς Χριστίνας. Ἐκ τῆς δειροφύτου λοιπόν καὶ διὰ τριῶν κομψῶν ἀνδῆρων δεξιωτάτα κεκοσμημένης ταύτης πλατείας, βλέπομεν πρὸ ἡμῶν τὸ μέγα οἰκοδόμημα τῆς ἐμπορικῆς ἡ-

ταίριας τοῦ Λόβυδ, τὰς παρακειμένες ἀστραπτουσας παραλλήλους ὁδοῦς, καὶ ἐν τῷ βάθει τὸν καθεδρῖκὸν ναὸν μετὰ τοῦ οἰκοδομημένου οὐρανομήκου αὐτοῦ θόλου. Ἐπὶ τῆς ἰδίας δὲ πλατείας ἴστανται καὶ δύο ἐπισήμων Οὐγγρων τὰ χάλκινα ἀγάλματα, ὧν τὸ μὲν παρίσθησι τὸν κόμητα Στέφανον Σέτσιενη (Szécheny), προσηλοῦντα τὸ βλέμμα ἐπὶ τρία δημιουργήματα αὐτοῦ, ἧτοι ἐπὶ τὴν κρεμαστὴν γέφυραν, τὴν οὐγγρικὴν ἀκαδημίαν καὶ τὰ ἀτμόπλοκα τῆς ἀτμοπλοικῆς εταιρίας τοῦ Δουναβίως, τὸ δ' ἕτερον τὸν Φραγκίσκον Δεἰκὸν σοφὸν τοῦ ἔθνους, τὸν δεικτικὸν Ἀριστέιδην τῶν Οὐγγρων, ὅστις θεῖς τέρμα εἰς τὰς μεταξὺ Οὐγγαρίας καὶ Αὐτρίας ἐπικρατούσας πολυετέας διαφωνίας, ἐπέφερεν εἰς ἀμφοτέρω τὰ κράτη σύνδεσμον διαρκούς φιλίας. Μεταξὺ τῶν δύο τούτων μνημείων καὶ ἐν τῷ μέσῳ τῆς πλατείας, ὠρίσθη πρόπαλαι ἡ θέσις, ἐφ' ἧς θ' ἀναγερθῆ κατόπιν ὁ ἐπιππος ἀνδριάς τοῦ αὐτοκράτορος καὶ βασιλέως Φραγκίσκου Ἰωσήφ τοῦ Α', τοῦ ἱπποτικοῦ ἐπανορθωτοῦ τοῦ ἐξακοσιετοῦς συντάγματος τῆς Οὐγγαρίας.

Πρὸς τῇ πλατεῖᾳ ταύτῃ συνέχεται μικρὸν ἀνδρόν, ἐξ οὗ ἀνεψοῦται ἕτερον μνημεῖον. Τοῦτο δ' ἐστὶ τὸ ἀγαλμα τοῦ εὐπατρίδου βρῶνου Ἰωσήφ Εδίνος, τοῦ περιφανοῦς ποιητοῦ, συγγραφέως καὶ ἰδεολόγου, τοῦ δημιουργοῦ τῆς οὐγγρικῆς ἐκπαιδεύσεως, ἀνδρὸς κατ' ἐξοχὴν πολυμαθεστάτου.

Παρακολουθοῦντες τῷ ρεῖθρῳ τοῦ Δουναβίως, βλέπομεν κατὰ μῆκος τῆς προκυμαιῆς σείραν μακρὰν περιλαμπῶν μεγάρων. Ἡ ἀσφαλτωμένη καὶ δειροφύτος ὁδὸς ἀποτελεῖ, καὶ δὴ περὶ λύχων ἀφὰς, τὸν προσφιλέστατον καὶ περικλλέστατον παραδουναβίον περὶ παρὰ τοῦτον. Κατὰ χιλιάδας κυμαίνεται ἐνταῦθα ὁ κομφοπρεπὴς κόσμος ἀναντήρητον δ' ἐστὶν, ὅτι ὀλίγαι πόλεις τῆς Εὐρώπης δυνάμει νὰ σιμύνωνται ἐπὶ τοιοῦτω περιπάτῳ, ἐφ' οὗ περιδιαβάζοντες δυνάμεθα συγχρόνως νὰ θαυμάσωμεν τὸ ἀπαραμίλλον πανόραμα τῆς Βουδαπέστης ὑπὸ τε ὀλίγη καὶ μερικὴν ἐποψίν.

Μετὰ μικρὸν φθάνομεν εἰς τὸ μετ' ἀγαλμάτων κεκοσμημένον ἀξιοθέατον Ὁρμηστῆριον τῆς πρωτεύουσῃς, ἐν ᾧ ἀπαστράπτουσιν αἱ μεγαλοπρεπεῖς καὶ εὐρυχωρόταται αἰθουσαι τῶν χορῶν, τῶν συναυλιῶν καὶ ἐνθα χειμῶνος θερμαίνεται τις ἀμα καὶ τέρπεται ἐπὶ τῇ θέᾳ τοιοῦτων ἀφροσύων καλλονῶν, ὄρχουμένων καὶ εὐθυμουσῶν. Ἐν τῷ κτιρίῳ τοῦτω τελοῦνται καὶ οἱ χοροὶ μετῆ μεφῆσιν ἢ μῆνων. Πρὸ τοῦ Ὁρμηστῆριου προσμειδιχῆ ἡμῖν τὸ μικρογλάφυρον περὶ πτεροντοῦ Χάγγλ μετὰ τῶν σκιερῶν αὐτοῦ ἀκκιῶν, τῶν πολυανθῶν πρασιῶν, τοῦ κελαρύζοντος κορυφῶ ἀκκρυτηρίου, τῆς μαγευτικῆς τοποθεσίας καὶ τῆς παρὰ Δουναβίου αὔρας. Ἐστὶ τὸ ἐντεκτῆριον τοῦ κορυφαίου καὶ κομψοτάτου κόσμου ἀμφοτέρων τῶν φύλων τῆς πρωτεύουσῃς. Ἐνταῦθα θαμίζουσι καὶ τῶν Ἑλλήνων οἱ ὀλίγοι, οἵτινες πρὸς ταῖς λοιπαῖς καλλιλογικαῖς συζήτησεσι καὶ σπουδαῖς ἀναγιγνώσκουσι καὶ τὴν πανελλήνιον «Νέα Ἡμέρα», ἧς πο-

λυετῆς συνδρομητῆς ὑπάρχει ὁ καλλιγύναξ ἐξ ἰδιοκτητῆς τοῦ περιπτέρου καὶ φιλέλλην Χάγγλ.

Μετὰ τὸ Ὁρμηστῆριον καὶ παρὰ τὸν παρόχθιον περίπατον, ἐγείρεται εὐθυθενὶς τὸ μέγαρον τῆς ἀπρώτης οὐγγρικῆς ἀσφαλιστικῆς ἐταιρίας (καθιδρύματος σημαντικωτάτου), κατόπιν δὲ τὸ ἐλλυσιτικὸν «Μεγὰξεν» δόχαιον τῆς Οὐγγαρίας μετὰ 338 δωμάτιων καὶ αἰθουσῶν, καὶ ἄλλαι τινές πλήρεις καλλιθητιῆς οἰκοδομαί. Ὀλίγη προσωτέρω ἀφικνοῦμεθα πάλιν εἰς δειροφύτον πλατεῖαν. Ἐνταῦθα προσελευεῖ τὴν προσοχὴν ἡμῶν ἡ ἐκατονταετιῆς ὠραία καὶ μεγάλη Ἑλλανικὴ Ἐκκλησία μετὰ τῶν δύο ὑψηλῶν ἐπιχρῶσων αὐτῆς πύργων καὶ τοῦ ἐξ ἐρυθροῦ μαρμάρου ἀρχιτεκτονικοῦ πυλῶνος. Ἡ ἐσωτερικὴ μεγαλοπρέπεια τοῦ ναοῦ τούτου, τὸ ὑψηλὸν καὶ διαχρῶσον εἰκονοστασίον μετὰ τῶν ἐν αὐτῷ ἐγκατεσπαρμένων ἁγίων εἰκόνων ἀπαρμιλλοῦ τέχνης καὶ πλαστικότητος, ἔχει τι τὸ ἐπιβίλλον καὶ θαυμάσιον. Ἐν τῷ ναῷ τούτῳ τελεῖται κατὰ πᾶσαν Κυριακὴν καὶ ἑορτῆν, περὶ τὴν 10 ὥραν π.μ. ἡ Λειτουργία ἐλληνιστί, καθ' ἣν τετράφωνος ἄδωντων χορὸς, συνιστάμενος ἐκ καλλιφώνων κυριῶν καὶ κυριῶν, μελῶν τοῦ ἐνταῦθα θεᾶτρου τοῦ μελοδράματος, μέλλει ἐμμελεστατὰ καὶ καταφυτικῶτατα. Τὴν δὲ πλατεῖαν κοσμεῖ τὸ ἀγαλμα τοῦ καὶ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ κατ' ἐξοχὴν ἐκτιμηθέντος Οὐγγρου ποιητοῦ, τοῦ ἡρώικου μάρτυρος τοῦ οὐγγρικοῦ ἀγῶνος τοῦ 1848 Ἀλεξάνδρου Πεταίφ. Ὁ ἐπιτυχέστατος οὗτος ἀνδριάς, ὡς καὶ τὰ προμνημονευθέντα μνημεῖα ἐξῆλθον ἐκ τῶν χειρῶν Οὐγγρων καλλιτεχνῶν, αἱ δὲ δαπάναι τῶν ἀριστουργημάτων τούτων ἐγένοντο διὰ δημοσίων συνεισφορῶν.

Ἐξακολουθοῦντες τὸν περίπατον ἡμῶν πρὸς τὰ νοτιώτερα τοῦ ποταμοῦ, καταντῶμεν εἰς ἀποκαθρας ἐκατοντάδων μεγάλων καὶ μικρῶν πλοίων, εἰς τὴν ζωηροτάτην πλατεῖαν, τὴν καθωρισμένην τῷ πολυσχόλῳ ἐμπορίῳ. Τὸ τέρμα τῆς παραδουναβίου ὁδοῦ ἀποτελοῦσι τὸ ἐν εὐγενεῖ ρυθμῳ ἀναγενησέως οἰκοδομηθὲν πελώριον καὶ πολυτάλαντον Τελωνεῖον, καὶ αἱ δαπάνη τῆς πρωτεύουσῃς ἀνεγεθῆσαι πολυδάπανοι ἐμπορικὰ ἀποθήκαι, χωροῦσαι σιτηρὰ 1,000,000 μετρικῶν στατήρων. Τὰ κτίρια ταῦτα συγκεκωνοῦσι σιδηροδρομικῶς μετὰ τε τοῦ Δουναβίως καὶ τῶν σιδηροδρομικῶν σταθμῶν.

Τέλος, παρεκτείνοντες ὀλίγον τὸν περίπατον ἡμῶν μέχρι τῆς σιδηροδρομικῆς γεφυρας, καὶ θεώμενοι τὸ ἐνδοτέρον πως κείμενον ἀξιοπεριέργον καὶ ἀπεράντον σφαγεῖον, ἀποπερατοῦμεν τὸ πρὸς μεσημβρίαν ἐκτεινόμενον πανόραμα τῆς πρωτεύουσῃς.

Καὶ οὕτω, φθάνομεν εἰς τὸ ἀδάσος τῆς πόλεως τὸ «Bois de Boulogne» τῆς οὐγγρικῆς πρωτεύουσῃς. Ἐνταῦθα δὲ βλέπομεν ἀρίστα περιποιημένες δειροστοιχίας, ἄλση σκιερά, λίμνην ζωγραφικὴν, ἣν θέρους μὲν περιπλέουσιν οἱ ἐρασταὶ τῆς

λεμφοδρoμίας, χειμῶνος δ' ἐπισκέπτονται οἱ κομψοὶ παγοδρόμοι καὶ αἱ πολλῶν κομψότεραι παγοδρόμοι. Ἐν τῷ μέσῳ τῆς λίμνης ὑπάρχουσι δύο νησίδρια, ὧν τὸ ἕτερον ἔχει περίφημα θερμὰ λουτρά. Τὰ θερμὰ ὕδατα ἀναβλύζοντα ἐκ βάθους 970 μέτρων ἀπὸ τοῦ παρακειμένου ἀρτεσιανοῦ φρέατος, ἔχοντα δὲ θερμοκρασίαν 166 Φαρεγγαῖτ διοχετεύονται εἰς τὸ νησίδριον τοῦ Παλατινοῦ καὶ ἀποτελοῦσι τὰ παγκοσμίου φήμης ἱαματικά λουτρά. Ἐν τῷ δάσει θεώμεθα καὶ τὴν μεγάλην στοάν τῆς ἐγγωρίου ἐκθέσεως τοῦ 1885. Ἐν ταύτῃ ἐτοποθετήθη νῦν τὸ ἐμπρικὸν μουσεῖον, οὗτινος ὁ γερμανιστὴ καὶ οὐγγριστὴ ἐκδοθεὶς κατάλογος παρέχει λεπτομερείας περὶ πλείονων τῶν 800 βιομηχανῶν τῆς Οὐγγαρίας. Τὸ μουσεῖον τοῦτο διατελεῖ καθ' ἑκάστην ἀνοιχτόν, ἢ δὲ εἰσοδος ὑπάρχει ἐλευθέρῃ.

Ἐπι μὲν τῆς δυτικῆς πλευρᾶς τοῦ δάσους ὑπάρχει μέγας ζωολογικὸς κήπος, ἐπὶ δὲ τῆς ἀνατολικῆς ἐκτεταμένον ἀγωνιστήριον ἵπποδρομίας, ἀριστα διοργανισμένον κατὰ τὸ νεώτατον σύστημα. Κατὰ τὰς τελομένης ἐνταῦθα φθινοπωρινᾶς καὶ ἐαρινᾶς ἵπποδρομίας ἀπαντώμεν εὐαριθμους ἑραστάς τῆς ἵπποδρομίας (Sportsmans), ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς, διότι οἱ οὐγγρικοὶ κέλλητες (δρομικαὶ ἵπποι) ὡς γνωστὸν κατέχουσι σπουδαίαν θέσιν ἐν τισὶν ἵπποδρομίαις τῆς Εὐρώπης.

Ἐνταῦθα μνημονεύομεν τῶν πλατειῶν, ὅσαι μετεσχηματίσθησαν εἰς περιπάτους. Τοιαῦτα εἰσὶν ἡ πλατεῖα Ἐλισάβετ μετ' ὠραίου περιπτέρου καὶ ποικίλων πρασιῶν ἀνθῶν, ἡ πλατεῖα Ἰωσήφ μετὰ τοῦ ἀγάλματος τοῦ Παλατινοῦ (τοπάρχου) τῆς οὐγγαρίας ἀρχιδουκὸς Ἰωσήφ, ἡ πλατεῖα Σέτσειενη μετὰ τοῦ πρὸς αὐτὴν ἀπεράντου στρατῶνος, ἡ πλατεῖα Δεᾶκ μετὰ τῆς πολυπράγμονος ἐμπορικῆς κινήσεως, ἡ πλατεῖα Γιζέλλας μετὰ τοῦ μεγαλοπρεποῦς μεγάρου τοῦ Haas, ἡ ἐκτεταμένη πλατεῖα Καλβίνου, καὶ ἄλλαι.

Πλησίον τῆς τελευταίας ταύτης πλατείας, ἀνυψοῦται ἐν σεμνοπρεπεῖ ρυθμῷ τὸ κορινθιακῆς στήλαις κοσμούμενον Ἐθνικὸν Μουσεῖον, οὗτινος αἱ ποικίλαι συλλογαὶ καὶ μάλιστα αἱ τῆς νομισματικῆς καὶ τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν, εἰσὶν ἀξίαι ἰδιαίτερας προσοχῆς. Τὸν μέγαν κήπον τοῦ Μουσείου περιστοιχίζουσι περικαλλέστατα μέγασσιν Οὐγγρων Μεγιστάνων καὶ ἡ κομψὴ σχολὴ ἵππων σίας. Παρὰ τὴν κυκλοτερῆ λεωφόρον Μουσείου ἀνεγείρεται τὸ νεόδμητον πολυτελεχνεῖον μετὰ τῶν προτύπων λοιπῶν αὐτοῦ ἐκπαιδευτηρίων, ἐργαστηρίων καὶ τῆς πλουσίας βιβλιοθήκης.

Ἐν Βουδαπέστη ὑπάρχουσι ὀλίγοι ναοὶ μεγάλοι καὶ ἀξιοὶ λόγου. Ἐκτὸς τῆς Ἐλληνητικῆς ἐκκλησίας, τοῦ νῦν οἰκοδομουμένου Καθεδρικοῦ ναοῦ, ἀναφέρομεν τὴν τοῦ προαστείου Φραγκίσκου αἰκλιαν ἄξιοθέατον διὰ τὰς ὠραίας κωνιογραφίας, τὴν πολυτελέστατα καὶ

κομψότατα διακεκοσμημένην Συναγωγὴν, καὶ τὴν ἐν Βούδα ἐκκλησίαν τοῦ Μαθία, περὶ ἧς κατωτέρω γενήσεται λόγος.

ΝΗΣΤΕΙΟΚΑΚΟΔΕΙΗΝΟΝΗΣΤΕΙΑ

Νεάπολις, 27 Αὐγούστου 1888

Πρόκειται περὶ τῆς παννυχίου δημόδους ἑορτῆς τῆς Fiedigrotta, γιγνομένης κατὰ τὴν παραμονὴν τῆς 7 πρὸς τὴν 8 Σεπτεμβρίου (ἔ. ν.). Κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἐπανηγυρίσθη δημοτελέστατα διὰ τὸν ἀστερόεντα καὶ ὑπομειδιῶντα οὐρανὸν καὶ τὴν ἐπικρατοῦσαν ἄκραν ὑγείαν. Δεκάς δὲ ἡμερῶν δημῶδων ἐμελοποιήθη καὶ ἐτραγωδήθη ὑπὸ τοῦ μουσικοῦ ὄχλου κατὰ τὰς παραδόσεις τῶν πατέρων του, πρὸς ἐκφρασίαν τῆς ἐαυτοῦ γηθοσύνης. Διηγοῦμαι, ὡς αὐτόπτης μάρτυς καὶ μνηθεὶς μάλιστα εἰς τὰ μυστήρια, τὴν γένεσιν τῆς διαφόρου φάσεως καὶ τὴν λήξιν τῆς βακχικῆς ταύτης ἑορτῆς πρὸς θυμηδίαν τῶν ἀναγνωστῶν τῆς «Φιλολογικῆς Ἀκροπόλεως» καὶ ἐπικαλοῦμαι τὴν εὐνοίαν τοῦ θεοῦ καὶ τῶν ἀνθρώπων ἐν τούτῳ τῷ ἀγῶνι. Ἔσεται χιλιεστὸν μέρος ὁμοίων σχεδὸν ἱστοριῶν Ἡροδοταίων, στερουμένων ὁμως Ὀλόρων διατί; διότι οὐ παντὸς δέδοται.

— Τί ὠραία ἑορτὴ, δὸν Κωνσταντίνε, ἐλεγε μοι ἐνθουσιῶσα πρό τινων ἐτῶν ἡ οἰκοδέσποινα, κατὰ τὴν ἡμέραν τὴν πρὸ τῆς παραμονῆς τῆς ἑορτῆς τῆς Fiedigrotta πρὸς τιμὴν τῆς γεννήσεως τῆς Παναγίας, τῆ 8 Σεπτεμβρίου, τί κόμος συρρέει χάριν εὐλαθείας! Οὕτε οἱ κύριοι ἀμάξης (ἐνοῖοι τοὺς πλουσίους) ἐλλείπουσιν.

— Εἰπέ μοι, ἀνταπήντησα πρὸς τὴν θρησκομανὴ καὶ δεισιδαίμονα οἰκοδέσποινα, τί γνωρίζεις περὶ τῆς ἱδρύσεως τῆς ἑορτῆς καὶ τοῦ ἐθίμου τοῦ διανυκτερεύειν;

— Πῶς! δὲν γνωρίζεις; διέκοφέν μοι ἐκπεπληγμένη, δὲν εἰζέυρω ποῶς βασιλεῦς ριψοκινδυνεύων ἐν θαλάσσῃ νὰ καταποντισθῇ, ἐτάχθη εἰς τὴν χάριν τῆς νὰ μεταβῇ περὶ καὶ ἀνυπόδητος καὶ νὰ διανυκτερεύῃ ἐκεῖ γονυκλιπῆς καὶ ἀποδίδων εὐχαριστίας. Σωθεὶς, οὐ μόνον ἐξετέλεσε τὴν εὐχὴν, ἀλλὰ καὶ καθιέρωσε πρωτίστην ταύτην τῶν ἑορτῶν.

— Ἄλλ' ἐγὼ ἀνέγνω πολλὰ διαφορετικῶς καὶ πως ἐκτεταμένως τὰ περὶ τῆς παννυχίου ἀναφερόμενα. ἢνλ. ἀναφέρεται ἡ ἐκκλησία κατὰ πρῶτον τὸ 1267. ὅτι τὸ σπῆλαιον ἦτο σκοτεινότερον, ὅτι ὁ Στράβων εἶδεν ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ φεγγίτας τινὰς καὶ ὁ Ἀλφόνσος Β' τῆς Ἀρραγωνίας καθῆκε τὸ γέπεδον καὶ ἤνοιξεν ἑτέρας ὁπὰς παραλλήλους καὶ ὅτι κατὰ τὸν ΙΣΤ' αἰῶνα ὁ Πέτρος τοῦ Τολέδου ἐπλάτυνε καὶ ἐλιθίστωσε τὴν πρότερον στενήν καὶ κωνιαμένην διάβασιν.

— Ποῦ τὰ ἐμαθε; ταῦτα; αὐτοὶ οἱ ξένοι γνωρίζουσι πλείονα ἡμῶν.

— Ἔπειτα οἱ γάλλοι ἐρώταγώγησαν τὸ σπῆλαιον.

— Μὴ μοῦ τοὺς ἀναφέρεις, διότι ἐζήτησαν νὰ κατακτήσωσι τὸ βασιλεῖόν μας, ὡς ἔλεγε μοι ὁ μακαρίτης πάππος μου.

— Πρὸ τεσσάρων αἰῶνων, κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν Ἀρραγωνίων, ὁ λαὸς συνείθισε νὰ συγχάξῃ κατὰ τὴν νόκτα τῆς ἐβδόμης πρὸς τὴν ὀγδόην Σεπτεμβρίου. Οἱ Ἰσπανοὶ ἔτρεπον μέγαν σεβασμὸν καὶ ἅπανα ἡ Αὐλὴ μετὰ τῆς ἀριστοκρατίας παρευρίσκατο, ὥστε κατέστη ἡ ἐπισημοτέρα τῶν ἑορτῶν.

— Ἐκεῖνοι ἦσαν ἄνθρωποι καὶ ἐφοβοῦντο τὸν θεόν.

— Ὁ Κάρολος Γ' καθιέρωσε πρὸς τούτοις τὰς πομπώδεις παρατάξεις παντὸς τοῦ διαθεσίμου στρατοῦ ἐκ τῶν Βασιλείων μέχρι τῆς Ἐκκλησίας.

— Πρὸς ἐμὲ λέγεις ταῦτα; Ἄν ἐβλεπες, δὸν Κωνσταντίνε, τί ὠραία παράταξις κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς παρελθούσης κυβερνήσεως, τί μεγαλοπρέπεια, τί πολυτέλεια! Πᾶσα ἡ Αὐλὴ, περικλόν καὶ ἱππικὸν ἐπὶ τῶν πεζοδρομίων ἐνθεν καὶ ἐνθεν, μέχρι τῆς Ἐκκλησίας καὶ κατὰ τὴν ἱεροτελεστίαν ἀδιάκοποι κανονοβολισμοὶ ἐκ τῶν φρουρίων καὶ τῶν πολεμικῶν πλοίων. Ἡ νῦν κυβέρνησις δὲν πιστεύει κατήργησε τὰς παρατάξεις, καὶ τώρα πρὸς ἐμπαιγμὸν οἱ διανομίαις ἐφημερίδων ἐπὶ ὀναρίων γελωιδῶς ἐστολισμένων μεταβαίνουν ἐν πομπῇ διὰ νὰ ἄσῃσι τὸ ἐτήσιον νέον ἄσμα.

— Ὡστε σεις οἱ ἄλλοι εἶσθε δυστυχεῖς, ἐγθυμούμενοι παλαιᾶς δόξης;

— Μὴ ὀμιλῆτε ἡμεῖς γνωρίζομεν τί ἀπωλέταμεν.

— Ἄλλ' ἡ Ἐκκλησία διατελεῖ παραδόξως κελεισμένη κατὰ τὴν νόκτα.

— Δὲν πειράζει ὁ δρόμος χάριν εὐλαθείας γίνεται; τρώγει τις καὶ πίνει, φέρων ἐπανερχόμενος ἐκ τῶν σταφυλῶν τῆς Παναγίας. Πρότερον ὑπὸ τὴν εὐλαθεὴ ἐκείνην κυβέρνησιν, μετέβαινε ἐκ τῆς νύκτος ἰσχυρὸν αὐτὸν, ἐκτὸς τοῦ λαοῦ, τὸ ἄκρον ἄωτον τῆς ἀριστοκρατίας, ἧδη δὲ συρρέει ὁ χυδαῖος ὄχλος καὶ οἱ ἀγιοῦπαιδες, παρατάσσονται δὲ οἱ φιλοπερίεργοι.

— O tempora, o mores!

— Ἡμεῖς ὁμως δὲν θὰ λείψομεν καὶ ἐλπίζομεν, ὅτι θὰ μᾶς συνοδεύῃς διὰ νὰ ἴδῃς τὰ διασωθέντα λείψανα ἀρχαίας μεγαλοπρεπείας.

— Μάλιστα ἀλλ' ἅπαξ διὰ παντὸς.

Μείνας κατὰ μόνας, εἶπον κατ' ἑμαυτὸν: «τὰ πάντα δοκιμάζετε, τὸ καλὸν κατέχετε». Σκεφθεὶς δὲ ὅτι εἶνε τοῦ ὄχλου ἑορτὴ καὶ χυδαίονα, περιβαλλόμενος οὐχὶ ἑορτάσιμα, ἀλλ' οἰκτικὰ φορέματα μετὰ εἴκοσι φράγκων ἐν τῷ θυλακίῳ, διότι δὲν ἠθελον νὰ κάμω ἐν πάσῃ περιπτώσει κ α κ ἡ φ ι γ ο ὕ ρ α. Κατὰ τὴν 9 λοιπὸν μ. μ. τῆς παραμονῆς κατέβην, ὡς Διογένης, παρ' ἐκείνη, ἧτις μετὰ τῶν δύο θυγατέρων ἀνέμενε με ἀνυπομόνως καὶ θεώρει ἐκ τοῦ ἐξώστου τοὺς ὀχλαγωγικῶς πρὸς τὴν πανηγυριν ἀπιόντας. Λαβὼν ὑπὸ τὸν βραχιόνα μίαν τῶν θυγατέρων τις χάριν τιμῆς, προπεπορεύμενη συνᾶδων ταύτῃ καὶ ταῖς δυσὶ παρακολουθοῦσαις κατὰ τὴν νενομισμένην ἐθιμοπαξίαν ἢ μᾶλλον β ασ τ ῶ ν τ ὀ ἴ σ σ ο εἰς ἄσματα διαλέκτου, τὰ ὅποια ποσῶς δὲν κατελάμβανον, καὶ περιστρέφω ἐλαφρῶς ῥάβδον

τινὰ, ὡς σημεῖον παλλικαρίας. Καθ' ὅδον ἠγοράσαμεν ἀντὶ ἡμίσεως φράγκου σύριγγας (σφυρίκτρας) πτερὰ κεχρωματισμένα, ἅτινα ὑπεστρήξαμεν ἐγὼ μὲν ἐνθεν καὶ ἐνθεν τοῦ πύλου μου, ἐλείπει δὲ ἐπὶ τῶν πλοκάμων ἀνωθεν τοῦ δεξιῦ ὠτός, καὶ ἄδοντες, συρίζοντες, γελῶντες καὶ εὐφραίνόμενοι ἐξηκολοιούμεν τὴν πρὸς τὴν χάριν τῆς ἄγουσαν. Ἐκατοντάδες ὀμίλων οἰκογενειῶν, ἑκατοντάδες ἀγιοπαίδων, ἐνδεδυμένων ἐσχισμένα ἐνδύματα, ἀνυποποδῆτων, ἀκαθάρτων καὶ κακῶς ἄδόντων, φωνασκούντων ἀενάως καὶ συρίζοντων ἠχηρότατα διέσχίζον τοὺς βραδέως βαίνοντας καὶ διὰ ρητινωδῶν φώτων ὀχλαγωγικώτατα προίεντο. Αἱ σειραὶ τῶν ἀμαξῶν οἰοῦναι συνεδέοντο, οἱ περὶ μυριοὶ ὅσοι, αἱ φωνασκίαι καὶ ὁ θόρυβος ἀπερίγραπτα. Ἐνόμιζέ τις, ὅτι ὅλος ἐκεῖνος ὁ ἐκ τριακοσίων ὡς ἑγγιστα χιλιάδων ὄχλος ἐκέρδησε τὸ quaterno (τετράδα ἀριθμῶν λαχείου) ἢ ἐσκέπετο: «γαῖα, μετ' ἐμὲ, πυρὶ μὲ θήτω», ἢ ὅτι εἶχεν ἀναγράψει ἐν ταῖς σημαῖαις του: «τὸ σήμερον μέλει μοι, τὸ αὔριον τίς οἶδεν;» Ὡς τὸ ὠθοῦντες καὶ συνωθούμενοι, φωνασκούντες καὶ ἐκκοφεόμενοι, ἐμπαιζόντες καὶ ἐμπαιζόμενοι, ἀφικόμεθα πρὸ τῆς Ἐκκλησίας μόλις μετὰ δέωρον, ὅπου κατὰ τὴν μεγάλην λεωφόρον, τὴν πρὸς τὸ σπῆλαιον καταλήγουσαν, εἶχον ἀπεικονίσαι τεχνικώτατα φωταυγῆς σπῆλαιον δι' ἐπασσύτερων ἡμιτόξων ἐκ μικρῶν φώτων, ὕψ' ὧν πορευόμενός τις ἐνόμιζεν, ὅτι ἦγετο εἰς τὰ Ἠλύσια πεδία, τὸν τόπον τῶν μακάρων. Τὰ δύο δὲ πεζοδρόμια ἐκείνης τῆς λεωφόρου κατεῖχον πωληταὶ κοκλιῶν, πτερῶν, ἰνδικῶν σύκων, χαρτίνων εἰκόμων τῆς Παναγίας, συρίγγων, καὶ ἀναφανέντα ἐκ τοῦ αὐτομάτου καπηλεῖα μετὰ τῶν ἀγοραζόντων ἢ δειπνούντων ὄχλων. Ἄλλ' ἡμεῖς πρόβημεν περαιτέρω ἐδέξασε νὰ διασχίσωμεν τὸ σπῆλαιον καὶ νὰ παρακαθίσωμεν εἰς ἐν τῶν ἐκτὸς τοῦ σπηλαίου καπηλείων. Ἥμην νέος, ἦσαν νέαι, ἐκτὸς τῆς οἰκοδὸς σποίνης, ἧτις, χάριν εὐλαθείας, ἀνεκτάτο δυνάμει καὶ παρεκλούθει λίαν βραδέως, καθότι καὶ ἡμεῖς προπεπορεύμεθα βραδυτάτα ἐνεκα τῆς ἀμαγάνου πρὸς τὰ ἐμπρὸς πορείας, διὰ τὸ ἀπειρον πλῆθος τοῦ ὄχλου καὶ τὰς ἐπασσύτερας ἑκατοντάδας συμπλεγμάτων νεανιῶν ὀγκωμένων καὶ φερνύτων ἀνημμένους δαυλοῦς, ὅς (νέους) ἀνάγκη ἢ τιμῆ ἐπρεπε νὰ σεβασθῶμεν, ὅπως προσπελάσωιν. Εἶνε δύσκολον νὰ φαντασθῇ τις τὴν ἐν τῷ σπηλαίῳ ὀχλαγωγίαν, τὸν ἀένανον θόρυβον παντοίων ἐξυτάτων φωνῶν ἢ ἡμερῶν καὶ τῶν κατακραυγαζόντων κυμαίνομένων σπιφῶν παντὸς φύλου καὶ πάσης ἡλικίας! Τὰ βρέφη ἐφέροντο ἐπὶ κεφαλῆς, οἱ γέροντες ἐβάδιζον παραπλευρῶς καὶ οἱ νέοι πρόβηαινον κατὰ τὸ μέσον θοιραμβεύοντες, ἐνῶ αἱ νέαι παρείποντο τούτοις συγχρητομέναι ἐκ τῶν βραχιόνων, οἱ ἀγιοῦπαιδες ἔτρεχον καὶ διέσχίζον τὰ πλήθη καὶ μόνον αἱ οἰκογένεαι ἐπορεύοντο κάπως εὐρύθμως καὶ ἡσύχως. Ἐχρησίαθη ἡμίσεια ὥρα νὰ διέλθωμεν τὸ σπῆλαιον τοῦτο τῆς Κολάσεως, ἐνθα ὁ ἀὴρ σχεδὸν ἐξέλιπε, δυσοσμία ἐπεκράτει πλείστη καὶ ἰδρῶς ἀπλετος κατέρρεεν ἐκ τῶν σωμάτων. Τίλος ἀφικόμεθα εἰς τὴν ἐσχάτην αὐτοῦ, ἐκμάσσομεν τὸν ἰδρῶτα, ἀνα-

πνέομεν καθαρὸν ἀέρα, ὑπομειδιῶμεν ἀλλήλοις προσβλέποντες, καὶ θαρραλέως ἐξακολουθοῦμεν, ὅπως καταλάβωμεν θέσιν ἐν τινὶ καπιλείῳ, χάριν τοῦ ὑποστάντος δι' εὐλάβειαν καμάτου κατὰ τὴν διάσχισιν τοῦ σπηλαιῶν καὶ τῆς ἐπαισθητῆς πείνης. Ἐπιστάμεθα τέλος πάντων. Εἰσερχόμεθα εἰς μίαν αὐλὴν οὐχὶ ὑπὸ αἴθριον οὐρανόν, ἀλλὰ σκιαζομένην ὑπὸ ἀναδενδρίδων καὶ κατειλημμένην ὑπὸ διαφόρων τραπέζων, μικρῶν τε καὶ μεγάλων, ἐστρωμένων διὰ τραπέζομανθύλων χρώματος ὑπολεύκου μετὰ καθισμάτων ἀνευ ψαθῶν ἢ βάθρων. Παρὰ τῆ εἰσόδῳ πρὸς τὰ δεξιὰ ὑπῆρχε παγγάριον, κεκαλυμμένον διὰ πινακίων, μαχαιροπειρώνων, τυρίου τετριμμένου ἐν ἀργιλλώδει δοχείῳ καὶ μεγάλων φιαλῶν μέλανος οἴνου. Πρὸ αὐτοῦ μάγειρος παχύτατος, κἀθιδῶρος, φαιότατος, ἔχων τὰ στήθη καταφανῆ καὶ τὰς ὠλένας ἀποκεκαλυμμένας, ἦτο ἀπασχολημένος καὶ μάλιστα διὰ νεύματος χειρὸς, ἐπειδὴ ἐν τῷ στόματι ἔφερε σιγάρων ἀνημμένων, ἀνταπέδωκεν ἡμῖν τὸν χειρετισμὸν. Περαιτέρω ἔβλεπέ τις μεταξὺ κληρῶν καὶ αἰθάλης μαγείρων, φωτιζόμενον δι' ἀμυδρῶν φώτων ἐλαίου, πέντε πνιγῆς (fornelli). Πρὸ ἡμῶν, καθ' ὅλην τὴν αὐλὴν, τὸ ἄκρον αἶτον τοῦ χυδαίου ὄχλου παρακοσμήμενον, τρώγον θουρωδῶδες καὶ ἀδδηράγως τὰ μακαρόνια, καὶ ἐκκενοῦν μίαν μετὰ τὴν ἄλλην φιάλας οἴνου. Ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ἐπιποδοὺς ἢ τοὺς πόδας συγκαπτομένους ἀγιούπαιδες, αἶροντας καὶ ἀνυψοῦντας τοὺς πέντε δακτύλους τῆς δεξιᾶς τὰ μακαρόνια, καὶ ταῦτα καταβροχιζόντας ἀπνευστί ἀνευ ἀναχωχῆς καὶ οἴονοι πνιγομένους, ὡς ἢ τικκομένη ὑπὸ τῆς πείνης γαλῆ, συλλαβοῦσα ποντικόν, θέλει νὰ τὸν καταφάγη ἀμάσσητον. Ὁφειλὸν νὰ ὑποφέρει πολὺ, ἐπειδὴ τινὲς αὐτῶν δακρῦντες ἐξέμασσον διὰ τῆς χειρὶδος ἢ τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου τὰ δάκρυα ἐν τοῖς καχχασμοῖς τῶν γενναϊοτέρων. Κατοπτεύσας πάλιν μετὰ κινικῆς εὐαρεσκείας τὰ πτεροφόρα πλήθη καὶ τὴν ὅλην χορείαν τῶν ἀριστοκρατῶν τούτων, οἵτινες ἦσαν ἐν ἐκείναις ταῖς ὥραις οἱ εὐτυχέστεροι πάντων, παρεκάθησα μετὰ τῶν περὶ ἐμὲ εἰς ἐλευθερὰν τράπεζαν καὶ μετὰ ἀρκετὰς στιγμὰς ἀναμονῆς καὶ ἐπανειλημμένας κλήσεις, εἶδον τὸν ἀρχιτρίκλινον τοῦ ὄχλου ἀναφαινώμενον, ὁ ὁποῖος οὐδὲν ἐξαιρετικὸν εἶχεν ἢ ἀκάθαρτον διάζωμα καὶ χεῖρας.

Μόλις πλησιάζει « πόσον », ἀπευθύνει ἡμῖν, ὡς εἶθισται, τὴν στερεότυπον λακωνικὴν ἐρώτησιν, ἐνωσῶν πόσων σολδίων ἐκάστην παράθεσιν μακαρονίων. — Πέντε μετ' ἐξαίρετου χυμοῦ δοματῶν. — Μὴ σὲ μέλλει, ἐξοχώτατε. Μόλις ἀπαντᾷ, ἀπομακρύνεται καὶ ἐκλείπεται. Βαρῶς ἔφερον τὸν τίτλον τοῦ ἐξοχώτατου. Μετ' ὀλίγον ἕτερος ἀνυπόδητος πᾶσι φέρει ἡμῖν παροψίδας, πίνακας τρυβλίου, ἄρτον, ποτήρια, μαχαιροπειρώνια. Παροψίδας μετὰ κηλίδων κιτρίνων καὶ κυκνῶν, πινακία, ἐν αἷς ἐνιαγοῦ ἐφαίνετο ἡ πρώτη ὕλη, ἄρτον ἀθλίας ποιότητος ἢ ὤμον ἢ κεκαυμένον ἢ ἔωλον ἢ μετὰ τούτων ἀπάντων, μαχαίρια ὡς-δομένα καὶ πειρόνια ἐκ μετάλλου εὐλυγίστου σὺν κλισμομεγέθεισιν ἢ ἐλλειπούσαις ἀίχμαϊς. Μετὰ ταῦτα

παρατίθεται ἡμῖν μέγα πινακίον μακαρονίων ἐξαμειζόντων καὶ οἴνος ἐν φιάλῃ τεσσάρων λιτρῶν. Ἐχρηιάζετο buon viso a cattivo ginoco, κατὰ τὴν γεῦσιν τῶν κακῆς ποιότητος ἀβράστων μακαρονίων, περιεχυμένων δι' ὑπόπτου καὶ ἑτερογενούς χυμοῦ καὶ τοῦ ἐτι ἑτερογενούς ὡξυμένου ἀδυνάτου οἴνου, καίτοι πάντες ἀπλήστως ἐγεύθημεν, ἰδίᾳ δ' ἐγώ, ὅστις διέμεινα ἐπίτηδες νηστὶς καθ' ὅλην ἐκείνην τὴν ιστορικὴν παραμονὴν, διὰ νὰ συνδειπνήσω τῇ οἰκοδεσποίνῃ καὶ ταῖς ἐκυτῆς θυγατράσι.

- Πῶς εὑρίσκειται τὰ μακαρόνια ;
- Ἐξαίρετα.
- Τὸν οἶνον ;
- Γευστικώτατον.
- Οὗτος ἐδῶ εἶνε ὁ καλλίτερος μάγειρος.
- Τὸ πιστεύω· δὲν ἔχω ἱεράλλω ποσῶς· μοὶ φαίνεται μόνον, ὅτι ἀπόλλυται ἐκτὸς τῆς Νεαπόλεως ἀνθρώπος, ὅστις ἔχει μέλλον. Ἐγγελωμεν ἀσθεστον γέλωτα καὶ ἀπετρώγομεν τὰ μακαρόνια, ὅτε ὁ ἀρχιτρίκλινος ἀνεβῆν, ἐπανακάμπτων εὐτυχῶς πρὶν ἢ προσκληθῆ, καὶ συνιστᾷ ἡμῖν τὸ πνικτὸν, κρέας παρρατεθὲν ὀλίγω ὕστερον διὰ κύνας, ὤμον, ἀηδὲς καὶ ὀστεῶδες.

- Παῖ, ἐτοίμασον ἐψητὸν καλῶς ἐψημένον καὶ εἶτα ἀλλάντας (λουκάνικα) μετὰ φυλλίδος (σαλάτας).
- Ἐξοχώτατε, καί.
- Δὲν εἶμαι ἐξοχώτατος, ἀλλὰ κτίστης.
- Ἡ μετριοφροσύνη σας εἶνε μεγάλη.
- Τρώγομεν καὶ πίνομεν ὡς εἰς τῶν πολλῶν πρὸς τιμὴν τῆς Παναγίας.
- Πάντα εἶσθε κύριοι, καὶ ἡμεῖς κάμνομεν τὸ χρέος μας.
- Μετὰ τὰ ἀνωτέρω δικταχθέντα, φέρε ἡμῖν τυρὸν, ὀπωρικά ἀνάμικτα καὶ προσέτι δευτέρων δόσιν οἴνου.

Ἀμέσως, κύριοι. Οὕτω ἐπληρώσαμεν τὴν γαστέρα, ἀλλ' ἐπίομεν πλέον τοῦ δέοντος καὶ ἡ βασιλεύουσα εὐθυμία μετεβλήθη, ἐνισχυθεῖσα, εἰς ἡμιμέθην. Ἡθελε δ' αὐτὴ δεινωθῆ περισσότερον διὰ τρίτης ἐκδόσεως οἴνου καὶ τῶν ἀσμάτων, ἅτινα ἔλαβον ἐντόνοῦς διαστάσεις, ἂν δὲν συνώρων, ὅτι ἦσαν ἦδη αἱ 3 π. μ. καὶ δὲν ἐποίουν ἡγεμόνα τὸν νοῦν, ὅτι ἡ ἐπαύριον ἡμέρα δὲν ὤφειλε νὰ ἰδῆ τὰς παρεκτροπὰς τῆς νυκτός. Ἐκ συμφώνου πρὸς τοῦτο αἰτῶ τὸν λογιαντισμὸν, ἀναβαίνοντα εἰς τὸ ἐξ ο χ ω ρ α τ ι κ ὸ ν ποσὸν τῶν δωδεκά φράγκων, μὴ συμπεριλαμβανομένου τοῦ δώρου ἐπὶ τῷ προσκτιθέντι τίτλῳ τοῦ ἐξοχώτατου, καὶ ἐξοφλήσας τοῦτον, προπορεύομαι, ὡς καὶ πρότερον, μετὰ τῆς ὡραίας φίλης, ἡμιμέθης, ἄδων καὶ φωνασκῶν ἐν νεαπολιτικῆ διαλέκτῳ, ἐν ἰταλικῆ, ἑλληνικῆ ἀρχαίᾳ καὶ δημῳδαί, καὶ γαλλο-ἀγγλο-γερμανιστί, πρὸς ἀσθεστον γέλωτα καὶ ἀνεκλάλητον εἴθυμιαν τῶν μετ' ἐμοῦ καὶ τῶν ἐτέρων ἐπανακαμπτόντων οἰκογενειακῶν ὀμίλων. Εἶχεν ἦδη ριφθῆ ὁ κύβος, ἢ αἰδῶς καὶ ἡ εὐκοσμία ἀπολώλεσαν ἢ εἶχον φυγαδευθῆ ἐξ ἐκείνης τῆς βασιλικῆς χυδαιοθινας, ὡστε ἀνεκραζὸν καγῶ : « Τὸ σήμερον μέλει μοι, αὐρίον τίς οἶδεν ; » Προεπορευομένην διὰ βημάτων

ἐσφαλμένων καὶ ἐλατρώς ὑποστηριζόμενος ὑπὸ τῆς φίλης βαρχαίνης, ἐστεφανωμένης διὰ πολυπτερόν, κυρίζων καὶ χαριεντιζόμενος οὐ πολλάκις εὐφρῶς. Κατ' εὐτυχίαν δὲν συνητηθῆν ὑπ' οὐδενὸς γνωστοῦ. Ἐκείνη ἡ ἱστορικὴ νῦξ γίνετα: γνωστὴ, δραστηριότης τῆς περιστάσεως, καὶ εἰς τοὺς ἐπεικεῖς ἀναγνώστας τῆς «Φιλ. Ἀκροπόλεως», οἵτινες κατενόησαν ἐκ πρώτης ὄψεως, ὅτι ἡ νεανικὴ ἐκείνη παρεκτροπὴ ἐγένετο, οὐ δι' ἀσωτίαν ἢ χειρωσιν ἡθῶν, ἀλλὰ διὰ νὰ λάβω ἀκριβῆ γνώσιν τῆς ἐν λόγῳ παννυχίου ἑορτῆς, καὶ διὰ νὰ ἐπικυρωθῆ τὸ ρητόν : «τὰ πάντα δοκιμάζετε, τὸ καλὸν κατέχετε». Ἀρκετὰ δὲ ὑπέφερα διὰ νὰ μάθω, ὅτι οὐδὲ ἔχνος ἐνυπάρχει εὐλαθείας, ἀλλὰ συρροὴ ὄχλου πλείστη, θόρυβος ἐκκορυφῶν, κοιλοδοουεῖα ἐξαιρετικὴ, ἄσπρα ἀνάλατα καὶ κατανώσεις χρημάτων διὰ νὰ προσκτιθῆ τις βεβαίαν ἀσθένειαν ὑπὸ τὴν διαρκῆ ἐπήρειαν τῆς ὑγγρασίας τῆς κακίστης βρώσεως καὶ τῆς ἀηδεστάτης γεύσεως.

Κ. ΚΑΛΛΙΣΤΗΣ

ΕΝΤΥΗΘΕΙΣ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑΚΑΙ

Ἐν Μεσσήνῃ, 20 Αὐγούστου 1888

Φίλει

Φίλος μου τίς ἀκούων, ὅτι ἐπὶ τῇ κατὰ τὴν 15 Αὐγούστου ἑορτῇ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, πανηγυρίζουσας τῆς φερωνύμου ἐπὶ τοῦ ὄρους Ἰθώμη ἢ Βουλκάνου μονῆς, χιλιάδες λαοῦ καὶ ἐκ τῆς ἐπαρχίας ταύτης, καὶ ἐκ τῶν γειτνιαζουσῶν ἐπαρχιῶν συρρέουσιν ἐκεῖ χάριν προσκυνήσεως, ἀπερῆσαι νὰ μεταβῇ καὶ μετέβη ἐκεῖ ἀπὸ τῆς προτεραιῆς μετὰ δύο ἄλλων.

Ἐπανελθὼν ἐγραφέ μοι τὰ κατὰ τὴν ἐπαρχίαν σου καὶ τὴν πανηγυρίαν, ἅτινα, χωρὶς νὰ προσθέσω οὐδὲ ἐν ἰώτα, μεταδίδω εἰς τὴν «Φιλ. Ἀκροπολιν.»

Ἐντεῦθεν ἀνεχωρήσαμεν ἐφ' ἀμάξης, γράφει ἡμῖν ὁ φίλος, περὶ ὄραν 7 π.μ. τῆς Κυριακῆς. Καὶ μέχρι μὲν τοῦ σημείου, εἰς ὃ φθάσει ἡ ἀμαξία, ἦτοι μέχρι τοῦ χωρίου Βουρνάκι, τὸ ταξιδεῖδιόν μας ἦτο εὐχάριστον, ἀλλ' ἐκείθεν μέχρι τοῦ χωρίου Μαυροματάτι, εὐρισκομένου κάτωθι τοῦ ἐπὶ τοῦ ὄρους Ἰθώμη ἢ Βουλκάνου καθολικοῦ τῆς μονῆς, ὅπερ διάστημα 2 1/2 περίπου ὥρων διηνύσαμεν ἐφ' ἵπων — ἐτραβήξαμεν τὸ διαβολὸν μας, καὶ ἰδίως, ὅτε διηρχόμεθα τὸ πᾶν ἰπιτυχῶς λεγόμενον κακοπέτρι.

Καθ' ἡδὸν συνητῶμεν πλείστους προσκυνητὰς μεταβαίνοντας εἰς τὴν χερὶ Της. Πολλὰ γυναικῆς ὠδοιπόρου ἀνυπόδητοι καὶ ξεκούτελοι (ἀσκεπεῖς) διότι τὸ εἶχον τάμα. Εἶδομεν μάλιστα γραχῖάν τινα, ἀνυπόδητον, ξεκούτελον καὶ τετραποδητὴ βκίνουσαν. Πολλοὶ τῶν προσκυνητῶν ἔφερον ἐπ' ὤμου σούβλας, καὶ ἔσφρον χοιρίδια ἢ ἀμνοὺς. Γυναῖκες τινὲς, ἰδοῦσαι ἡμᾶς παρεκκλίναντες τῆς πρὸς τὸ μετόχι

τῆς μονῆς ὁδοῦ, καὶ λαβόντας τὴν πρὸς τὸ χωρίον Μαυροματάτι διεύθυνσιν, ὤρμησαν πρὸ τῶν ἵπων φωνάζουσαι «ὄχι ἀπ' αὐτοῦ, ἀπ' ἰδῶ πηγαινῶν στὴ χερὶ Της». Ἐκεντήσαμεν τοὺς ἵπους, ἀφέντες τὰς γυναῖκας νὰ σταυροκοπῶνται ἐπὶ τῇ ἀσεβείᾳ μας. Ἴσως καὶ περὶ ὄραν 11 π.μ. ἐφθάσαμεν εἰς Μαυροματάτι, ὅπου σταθμεύσαντες ἀνεπαύσημεν ἐν μαγευτικώτατῃ θέσει, ὑπὸ τὴν παχίαν σκιάν τῶν δένδρων παρὰ τὴν Κλεψύδραν, κατὰ Πausanίαν, τὴν ὑπὸ τῶν χωρικῶν Καλλιρρόην νῦν ὀνομαζομένην, καὶ ἐπίομεν καὶ πάλιν ἐπίομεν τὸ καθαρὸν καθρώτατον καὶ κρῦο κρῦο ἐκείνο νερόν.

Μετὰ πολὺρον ἐν Μαυροματάτι ἀνάπαυσιν, ἀπεφασίσαμεν ν' ἀναβῶμεν εἰς τὸ Καθολικόν. Θελήσαντες ν' ἀποφύγομεν τὴν κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν μετάβασιν εἰς τὸ μετόχι τῆς μονῆς, — ἀπέχον πλέον τῆς ἡμισείας ὥρας, ἐπιφυλασσόμενοι νὰ ἐπισκεφθῶμεν αὐτὸ κατερχόμενοι τὴν ἐπίουσαν — καὶ τὴν ἐκείθεν εἰς τὸ καθολικὸν ἀνάβασιν, ἐζητήσαμεν πληροφορίας περὶ τοῦ δ.ν.α.τοῦ τῆς, ἐκ τῆς ἐν ἢ εὐρισκόμεθα θέσεως, ἀνόδου. Καὶ παρεστάθη μὲν ἡμῖν τὸ ἐπικίνδυνον τῆς ἐντεῦθεν ἀναβάσεως, οὐχ ἦτρον, διαβεβαιώσαντο ἡμᾶς τινὲς, ὅτι ὑπάρχει δρομίσκος τις (μονοπάτι) ἐν διήρχετο ἄλλοτε καλόγηρός τις, καὶ δι' οὐ ἡδυνάμεθα, ἀλλὰ μετὰ μεγάλης προσοχῆς καὶ προφυλάξεως, ν' ἀνέλθωμεν καὶ ἡμεῖς. Ὑπεθέτοντες, ὅτι ἐμεγαλοποιούντο, ὡς συνήθως, ὑπὸ τῶν χωρικῶν αἱ δυσχέρεια, ἀπεφασίσαμεν ἀμέσως τὴν ἀνόδον ἐντεῦθεν.

Καὶ μέχρι μὲν τις ἡ ἀνάβασιν δὲν παρουσιάζει τὸ ἐπίφοβον, διότι ἐβαδίζομεν πλαγίως καὶ ἐπὶ κεκλιμένου μέρους, ἀλλ' ὅσο ἐπροχωροῦμεν καὶ δυσχέρεια παρουσιάζοντο ἡμῖν. Ἐν τούτοις, ἐπροχωροῦμεν παραπλανηθέντες ὁμοίως τοῦ μονοπατίου εὐρέθημεν ἀγνωσοῦντες ποῖαν νὰ λάβωμεν διεύθυνσιν, καὶ ἠνυχασμένοι νὰ χωρῶμεν πρὸς τὰ ἀνω κατ' εὐθειάν γραμμὴν ἀνευ ἐλιγμῶν, διότι οὐκ ἦν ἄλλως γενέσθαι. Καὶ οὕτως ὁμοίως προχωροῦντες, εὐρέθημεν μετ' ὀλίγον πρὸ τοῦ ἀπροχωρήτου. Πρὸ ἡμῶν βράχοι μέγιστοι καὶ δυσπρόσιτοι ἐκώλυον τὴν πρόσδοον. Ἐστῆμεν ἦδη σκεπτόμενοι περὶ τοῦ πρακτέου, διότι πράγματι εὐρισκόμεθα μεταξὺ Συύλλης καὶ Χαρυβάδεως. Νὰ κατέλθωμεν ὁπότεν ἐκνήθομεν, ἦτο ὁλοῦς ἀδύνατον, διότι ἀπέφυκτος δὲν ἠθέλομεν δυνηθῆ νὰ σταθῶμεν εἰς τοὺς πόδας μας, καὶ ἠθέλωμεν κατρακυλίσαι καὶ συντριβῆ. — Ν' ἀνέλθωμεν; ἦτο μὲν ἐπικίνδυνον, ἀλλ' ἐπὶ τέλους ὄχι καὶ ἐντελῶς ἀκατόρθωτον, διότι δύναται τις μὲν νὰ κατορθώσῃ ν' ἀνέλθῃ κατ' εὐθειάν ἐπὶ τῶν βράχων διατρέχων πάντοτε κίνδυνον, ἀλλὰ νὰ κατέλθῃ καθέτως ἀνευ ἐλιγμῶν, εἶνε ὁλοῦς ἀδύνατον, ἐκτὸς εἰάν θελήσῃ ἐντὸς μικροῦ νὰ εὐρεθῆ εἰς τὸ κενόν. Κατίσχυσεν ἐπομένως ἡ γνώμη ν' ἀνέλθωμεν ἐπὶ προσκαίνεστῶν κινδύνῳ. Καὶ ἰδοῦ ἡμεῖς, ὅτε μὲν ἀναρρινωμένοι ἐπὶ τῶν βράχων ὡς αἰλουροὶ, ὅτε δὲ τετραποδιζόντες, ὅτε διασκεδίζοντες θαμνοὺς καὶ μεγάλους λίθους, καὶ ὅτε ὅπως κρατήσωμεν ἰσορροπίαν ἢ ὑποβοηθῶμεν εἰς τὴν ἀναρρίχησιν δρακτέμοι των προστυγαυόντων δενδρυλλίων, ὧν πολλάκις οἱ μι-

κροί και αδύνατοι κλωνίσκοι: έμμενοι εις τας χειρας μας, οπότε και διετρέχουμε τον εσχατον κινδυνον, ευρισκόμενοι επί στιγμην εν μεταϊωρω θέσει, να κατακυλώσωμεν εις το βράθρον.

Ότε ειχομεν προχωρήσει εις την άνοδον και ιδίως οτε παραπλανηθέντες έχωρούμεν προς τα άνω κατ' εϋθειαν γραμμην, πολλοί χωρικοί ειχόν συναχθῆ κάτω και μετά τρώμου έθεώντο ήμας ούτως άναρριχωμένους, από στιγμης δε εις στιγμην άνέμενον να μάς ιδώσιν άποσπώμενους των βράχων ή παρεκλινόντας όλίγον και μεταϊωρούμενους εις το κενόν οτε δε έβλεπον ήμας δραττομένους κλωνίσκου όπως συγκρατηθώμεν, υπό ρίγους καταλαμβάνοντο φοβούμενοι μη κοπή ο κλωνίσκος, οπότε θά μάς ιδέχοντο θρόμματα.

Ευτυχώς, μετά τοιαύτην αγωνιάδη και κινδυνώδη διωρον αιγοκυλικήν άναρρίχησιν, εφθάσαμεν εις την κορυφήν. Ητο πλέον καιρός. Εφθάσαμεν τέλειον εξηνητημένοι, καθίδροι και έχοντες τας χειρας κατεσχισμένους εκ των άκων, ών πολλάκις εδραττόμεθα, όπως ύποβηθηθώμεν. Εστημεν και κρατηρούμεν οπόθεν άνήλθομεν, φρίττοντες δε έβλέπομεν—και ήδη φρίττω άναλογιζόμενος—τόν μέγαν κινδυνον, ον διετρέξαμεν, θελήσαντες να επιχειρήσωμεν ήμεις και μόνοι εκ των εις την πανήγυριν συρρευσάντων, την κατ'εϋθειαν γραμμην απότομον εις το καθολικόν άνοδον.

Ευτυχώς δέν μεταφέρουσιν εις την χάρι της φρενοβλαβείας προς θεραπειάν, ως εις Τήνον, άλλως οι άνωθεν παρατηρούντες ήμας ούτως άναρριχωμένους, άφύκτως ήθελον μάς εκλάβει ως τοιούτους διαφυγόντας την προσοχήν των μεταφερόντων ήμας εις την χάρι της συγγενών μας, και άμα άνελθόντας ήθελον μάς συλλάβει και εγκλείσει εις τρώγλην τινα της μονής, χωρίς να διδώσι την παραμικράν άκρόασιν εις τας διαμαρτυρίας μας. Και δέν θά ειχον άδικον.

Περί της έν τω όρει τούτω (Βουλκάνου) άνεγέρσεως της μονής, ή παράδοσις φέρει τά εξής. Δύο άσκηται του έν τω άπέναντι όρει Εύάν ναού αγίου Βασίλειου» παρατηρήσαντες κατ' επανειλημμένως νύκτας φώς επί της κορυφής του όρου: Ίθώμη ή Βουλκάνου, άπεφάσαν να μεταβώσιν εκεί και ιδώσι πόθεν τούτο προήρχετο. Μεταβάντες δε, εύρον εκεί, όπου ήδη ο ναός, την εικόνα της Θεομήτορος έργου του όσιου Λουκά, εκ των δώδεκα ύπ' αυτού μετά τας πρώτας γνωστας τρεις γενομένων. Παραλαβόντες ταύτην οι άσκηται μετέφερον εις αγιον Βασίλειον αλλά την επιούσαν ή εικών δέν υπήρχεν έν τη θέσει της. Το αυτό δε φώς άναφανέν εκ νέου την νύκτα εις το όρος Βουλκάνου, ώδήγησε τους άσκητας που να άναζητήσωσι την εικόνα. Μεταβάντες και κΰθις και εύρόντες αυτήν έν ή και το πρώτον θέσεις έκρινον, ότι δέν έπρεπε να μετακινήθῃ εκείθεν, και ότι εκεί έπρεπε να άνεγερθῆ ναός. Και πράγματι, μετ' ου πολυ άνηγέρθη ο ύπάρχων ήδη, επί των θεμελιών του άρχαίου ναού του Ίθώματα Διός. Τών καλογήρων όμως μη δυναμένων να διέρχωνται τον χειμώνα επί της κορυφής του όρου, ένεκα του

φοβερού φύχους, άπεφασίθη, και εις απόστασιν ώρας κάτωθεν του όρου και άνατολικομεσημβρινώς, φκοδομήθη έτερος ναός, το μετόχι λεγόμενον. Και ούτω ο μόν επί του όρου εινε το καθολικόν, ο δε κάτωθεν το μετόχι. Εις το μετόχι τούτο οι καλόγηροι έκτισαν κελλία μεγαλοπρεπή, έν οις εύρίσκει τις άλλας τας άναπαύσεις, έν ον έν τω καθολικω δέν υπάρχει ούδέ έν κελλι, εις το όποιον να δυνηθῆ τις να μείνη, αλλά μάλλον τρώγλαι και σταυλοι δύνανται να ονομασθώσι τά υπάρχοντα. Και έν τούτοις, κατ' την νύκτα έμείναμεν έν ένι τούτων. Άνελθόντες ως άνήλθομεν κεκοπισακότες και καθίδροι, εζητήσαμεν να εύρωμεν μέρος ν' άναπαυθώμεν όλίγον και κατόπιν περιείλωμεν και ιδώμεν τα χάριν της πνευγύρεως στηθέντα παραπήγματα—σκιάδας—και τους συρρέοντας, άλλ' από το μετόχι προσκυνητάς. Το πρώτον εισήγαγον ήμας και επέδειξαν έν κελλι εύρύ, πολυ εύρύ άλλ' ακάθροτον και βρεμερότατον, φωτιζόμενον δε και την ήμέραν εκ των άνηρητημένων φανών, διότι άντι παραθύρων έχει όπας τινας, δια των οποίων δέν εινε δυνατόν να εισέλθῃ άκετόν φως. Έν τω κελλιω τούτω προύκειτο να κοιμηθώσι 70 άτομα, άνδρες, γυναίκες, νέοι, νεάνιδες, γέροντες, γραΐαι, παιδες και βρέφη, ήσαν δε διεσπαρμένα έδω και εκεί έφαπλώματα, στώματα, και παντοία άλλα παντός είδους ρούχα και άποσκευαι. Και έδω μόν εξηπλωμένα μητέρες προσεπαθουν να καθισχύσουν τά κλαυμηρίζοντα μικρά τέκνα των, εκεί δε 4—5 εύσταλείς χωρικοί καθήμενοι σταυροποδητεί και έχοντες πρό αυτών έν τινι τρυβλίω μαγειρευμένον χταπόδι με μακαρόνια, έτρωγον μακαριώτατα, και εις το άλλο άκρον ιερέυς τις έξωμολόγει τά προσερχόμενους επί τούτω γυναίκας. Εις το κελλίον τούτο ώδήγησαν ήμας δια να εύρωμεν άνάπαυσιν!!! εξελθόντες του κελλίου με την άπόφασιν να διανυκτερεύσωμεν έν υπαίθρω, διότι εις την εύρισκόμεθα ως εκ της κοπώσεως κατάστασιν, δέν ήτο ήμιν δυνατόν να κατέλθωμεν εις το μετόχι και άναπαυθώμεν έν τοις κελλίοις των καλογήρων, ώδηγήθημεν υπό του κατ' εκείνην στιγμην πρό ήμών έμφανισθέντος άγαν περιποιητικού προηγούμενου Δαμιανού εις έτερον κελλι, το όποιον χαριζόμενοι προσεφέρθησαν να πραχωρήσωσιν ήμιν οι δι' εαυτους έχοντες τούτο προωρισμένον τρεις ιερείς. Και το κελλίον τούτο άντι παραθύρου είχε μίαν όπήν, φαίνεται δε, ότι άλλοτε ποτε θά έχρησιμύσεν ως κλίβανος, διότι και ή θολωτή όροφή και οι τοίχοι ήσαν καταμέλανες εκ του καπνού ή μάλλον ο καπνός ήτον επικεκολλημένος εις παχυ στρώμα άντι χρώματος. Ηναγκάσθημεν ν' αποδεχθώμεν την προσφοράν των καλών ιερέων, έν έλλείψει καλλιτέρου, έλεγξαντες πικρώς τον φίλον προηγούμενον, διότι δέν άπεφασίαν ποτέ να διαπανήσωσι εκ των κατ' έτος έσόδων της πανηγύρεως, χιλίας το πολυ δραχμάς, δια να περιποιηθούν 2—3 κελλία, όπως εύρίσκωσιν οι προσερχόμενοι μέρος, έν τω όποιω να δύνανται ν' άναπαύωνται έν άνέσει. Δόντες παραγγελίαν να έτοιμασωσι τά δι' ύπνον, εξήλθομεν του κελλίου όπως επί στιγμην περιέλθωμεν τά έξω, έβαδίζομεν δε έν μέσω διπλου ρεύματος

είσερχομένων και έξερχομένων ώθούντες και ώθούμενοι. Παραπήγματα ήσαν περί τά 50, εξ ών 30 κηροπωλεία, τά δε λοιπα οίνοπωλεία. Άπ' άκρου δε εις άκρον μία φωνή ήκούετο επαναλαμβανόμενη άδιακόπως κηρή και λιθάνο κυράδες». Προσκυνηται κατ' εκείνην την ώραν ήριθμούντο περί τας 3, 000, εξηκολούθουν δ' άνερχόμενοι άκαταπαύστως, από το μετόχι όμως πάντοτε. Έδω και εκεί ειχον στρώσει οι προσκυνηται τά όποια μετ' εαυτών έφερον ρούχα και κατακλίνοντο άναπαυτικώτατα. Το φύχος ήτο διαπεραστικόν, έφ' ον και έχρησιμοποιήσαμεν τά επαναφορία. Περιελθόντες έφ' ικανήν ώραν τά διάφορα μέρη, εστημεν επί του ύψηλοτέρου, όπως εκείθεν ιδωμέν δια τηλεσκοπίου τά φώτα της Ζαχλως και των νεφών κατ' τά μέρη εκείνα, δέν ήδυνήθημεν να διακρινώμεν τι.

Επανερχόμενοι είδομεν εις πλείστα μέρη πυράς άνημμένας και σουβλισμένους άμνους και χοιρίδια, έτοιμους προς ψήσιμον.

Εισήλθομεν εις το κελλι μας και όπως κι' όπως άπεφασίσαμεν να κατακλιθώμεν. Ην ήδη ή ώρα 11 μ.μ. αλλά δέν ήδυνήθημεν, κατ' το δη λεγόμενον, να κλείσωμεν μάτι, διότι μάς ήνώχλουν οι εις άδιάκοπον κίνησιν εύρισκόμενοι ταματάρχαι και ταματάρχισαι. Υπήρχον δε περί τους 30 ταματάρχας και 50 ταματάρχισας. Και ποιον μέρος λόγου, τινα όντα εινε, ίσως μ' έρωτήσετε, αυτοι οι ταματάρχαι; ούτοι, φιλε μου, εινε χωρικοί και χωρικαι, οτινες έχουν τάξει εις την χάρι της να έλθουν εις την μονήν και ύπηρετήσουν, ο μόν πίντε, ο δε δεκα ήμέρας. Άπαντες δε εκλέγουν αυτην την εποχήν και προσέρχονται να εκπληρώσουν το τάμα των, να προσφέρουν δηλαδή την ταχθεισαν ύπηρεσίαν των τρώγοντες και πίνοντες εις βάρος της μονής. Έκτός των ταματάρχων και ταματάρχισών, ειχουιν και τας περιζωννούσας τον ναόν δια κηρού ή μάλλον δι' άπλης κλωστής έμβεβαπτισμένης εις κηρόν, τοσουτον δε έλαφρώς, ώστε δέν ραίνεται, αν ήτο καν καθόλου άλλειμμένη με κηρόν, όπως λοιπόν ζώσωσι την μονήν εδει να διέλθωσι δια του ήμετέρου κελλίου και ακριβώς δια του μέρους, όπου ήμεις κατακλιθήμεν. Φαντάσθητε έπομένως εάν δύνανται τις όχι να κοιμηθῆ, αλλά να ήσυχάτη άπλώς, άφ' ου εις κάθε στιγμην και 2—3 γυναίκες, ή μία κατόπιν της άλλης διήρχοντο παρα τους πόδας ήμών με την μεγαλειτέραν άδιαφορίαν δια να σάξωσι τον ναόν. Ητο ήδη 3 μετά το μεσονύκτιον, ήτοι ειχον παρελθει τέσσαρες δλόκληροι ώραι χωρίς να δυνηθώμεν ούτε επί λεπτόν της ώρας να κλείσωμεν μάτι—οπότε ήναγκάσθημεν να έγερθώμεν και εξέλθωμεν του κελλίου. Ακόμη εξηκολούθει ή άφ' έσπέρας άρξαμένη βάπτισις των επί τούτω μεταφερομένων εις το καθολικόν υπό των μητέρων βρεφών. Τά μεζεδάκια ειχον ήδη έτοιμασθῆ, διότι πανταχόθεν ήκούοντο φωναί στα μεζεδάκια, κύριοι έτοιμα! Κύριοι, έτοιμα τά μεζεδάκια. Ώς παρατηρείτε, προκειμένου περί κηρού και λιθάνου οι πωληται άπετείνοντο προς τας Κυράδες, προκειμένου δε περί μεζέδων

προς τους Κυρίους. Επιτυχόντες εις τι παράπηγμα να μάς ψήσωσι καφέ, έμείναμεν εκεί επί τινα λεπτά ροφήσαντες τον καφέ στο ποδι. Είτα μη έχοντες πλέον τι να κάμωμεν έως να άνατείλῃ ή ήμέρα, περιηρχόμεθα τά διάφορα μέρη θεώμενοι τους έν υπαίθρω έδω και εκεί με όλον τον επικρατούντα θόρυβον μακαρίως κοιμωμένους και κοιμωμένας. Παραπλεύρως των κοιμωμένων εις πλείστα μέρη έγύριζον και σουβλαί των ψηνομένων χοιριδιών.

Τέλος πρό της άνατολής του ήλιου κατηρχόμεθα εις το μετόχι, αλλά και παλιν πεζή, διότι ως εκ της καταφερείας ούδεις κατήρχετο έφιππος. Η δδός ήτο πλήρης προσκυνητών άνερχομένων και κατερχομένων πεζή. Εις απόστασιν τινα και μόλις κατερχομένοι συνητήσαμεν άνερχομένους τον διουθυντην της νομαρχίας Μεσσηνίας, τον οικονομικόν έφορον Μεσσηνίας και τον γενικόν αρχιερατικόν έπιτροπον Μεσσηνίας, αποτελούντας έπιτροπήν προωρισμένην να καταμετρήσῃ τά υπό των προσκυνητών προσφερθέντα άφιέρωματα, ήτοι μετρητά και είδη και καταγράψῃ ταύτα έν πρωτοκόλλω. Μετά μίαν ώραν εφθάσαμεν εις το μετόχι, έθα υπήρχον περί τους 2000 άνθρώπους. Ένταυθα ήσαν έτοιμα και εκτεθειμένα τά ψητά. Έκάστη οκά έψημένου χοιριδιου έτιμάτο άντι δραχμών τεσσάρων. Και ένταυθα υπήρχον, ως και έν τω καθολικω, πολλά παραπήγματα, έν οις έπωλείτο κηρός και λιθάνιον. Κατευθυνθέντες εις τά κελλία εζητήσαμεν τον ήγούμενον, Φιλόθεον τούνομα, εκεί δε έμαθομεν, ότι ο καλός ήμων φίλος ήγούμενος και το συμβούλιον ειχον ήδη άπολυθῆ πρό δύο ήμερών επί καταχρήσει—ως τουλάχιστον αναγράφεται έν τω έγγραφω της άπολύσεως, διότι ο τε ήγούμενος και οι συμβουλοι δικτείνονται, ότι ούδέ καν κατηγορία ύφσταται κατ' αυτών ουδέμια—και ειχον άντικατασταθῆ προσωρινώς ύπ' άλλων. Ώστε ο φίλτατος Φιλόθεος ήν ήδη προηγούμενος.

Ο καλός λοιπόν ούτος φίλος, παρουσιασθείς εδεδίωσατο ήμας και προθύμως απέσχεν ήμιν μέρος, εις το όπιον ν' άναπαυθώμεν προσωρινώς—διότι άπαντα τά κελλία ήσαν ήδη κατειλημμένα—και πάσαν την δυνατόν περιποίησιν προσεπαθησεν εκ των ένόντων να μάς επιδαψιλεύσῃ.

Ένταυθα δύνανται τις άλλώς να μείνη εύχαριστημένος. Ευτύχημα δε τούτο, διότι κατ' έτος επισκέπτονται την μονήν πολλοί ξένοι περιηγηται, κατ' το παρελθόν δε έτος ειχεν επισκεφθῆ αυτην οικογενειακώς και ο πρεσβυς της Αμερικης.

Περί ώραν 11 π. μ. εφθασεν εκ Καλαμών εις το μετόχι ο πρωτοδικης κ. Θεοδώροπουλος, όπως άνεργήσῃ άνακρίσεις. Μη τάχα οι άνακρίσεις σχετίζονται προς την επί καταχρήσει άπόλυτιν του ήγουμενου συμβουλίου; Άγνοω. Το βέβιον όμως εινε, ότι ή παρουσία του άνακριτου κατεθρόυθησε τους καλογήρους.

Ητο ήδη μεσημβρία, οτε εφάνη κατερχομένον εκ του καθολικου το πλήθος των προσκυνητών, συνοδευόντων την εικόνα της Θεομήτορος μεταφερομένην εις το μετόχι, όπου προσέρχονται εις προσ-

κηνυσμόν οί μή δυνήθεντες ν' άνέλθωσιν εις τό καθολικόν.

Μετά τοῦτο ἤρξατο τό πλῆθος διαλυόμενον, ἐβλεπέ τις δέ ὄλα τὰ περίξ μέρη καθ' ὄλας τὰ διευθύνσεις κατάμεστα ἀνθρώπων ἀπερχομένων καί ἐπιστροφόντων εις τὰ ἴδια, κατηχηριστημένων ὡς ἐκ τῆς ἐκπληρώσεως τοῦ θρησκευτικοῦ των ἀφιερώματος καί ἐκτελέσεως τοῦ τάματος.

Εἰς τό μετόχι ὑπάρχουσι καλόγηροι 23 καί περί τοῖς 20 ὑπέρτας μαγείρους κλπ. εις δέ τό καθολικόν διαμένει εἰς καί μόνος, ὁ καλός Δανιήλ, κατερχόμενος ἀνά πᾶν Σάββατον εις τό μετόχι καί παραλαμβάνων τὰ ἐφόδια τῆς ἐβδομάδος. Τά ἐσοδα τῆς μονῆς ἀνέρχονται εις δραχ. 42,000 ἐτησίως, εις ἄς συμπεριλαμβάνονται καί τὰ ἐκ τῆς πανηγύρεως ἐτησίως ταῦτα εις δραχ. 10,000 εις μετρητά καί εἶδη, ἧτοι κηρόν, λιθάνι ἐνδύματα, ζῶα καί ἄλλα ἀφιερώματα. Ἐφέτος ἐν τῷ καθολικῷ συνήχθησαν εις μετρητά δραχ. 3700, κηρόν ὀκάδ. 370, λιθάνι ὀκ. 450, ὅτε δέ ἡμεῖς ἀπήλθομεν δέν εἶχεν ἐτι γέινει καί ἡ καταμέτρηση τῶν εις τό μετόχι συναχθέντων ὑποτίθεται ὅμως, ὅτι τό ὄλον θά ὑπερβῆ τᾶς 10,000 δραχ.

Περί ὄραν 5. μ.μ. ἀποχαιρετήσαντες τόν φίλον ἡμῶν προηγούμενον ἤδη Φιλόθεον, τόν φίλον Δάμιανόν καί λοιπούς μοναχοῦς, ἀπήλθομεν καί ἡμεῖς πεζῇ μέχρι τοῦ χωρίου Λέξι, ὅπου μᾶς ἀνέμεναν ἀμαξαί, δι' ἧς περί τήν ἰσπέραν ἐπανήλθομεν οἰκαδῆ.

ΧΑΤΖΗΣ

ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟΝ ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ ΡΟΖΕΤΟΥ

(Ἐκ τῶν τοῦ Ἐδγάρου Πόε. Μετάφρ. Κ. Ι. Βρασσοῦ)

(Συνέχεια)

Ἄλλὰ καί ἄλλοι λόγοι, πολύ ἰσχυρότεροι τούτων, πείθουσιν ἡμᾶς, ὅτι οὕτω συνέβη τό πρᾶγμα. Ἐριστῶ ἤδη τήν προσοχήν σου ἐπί τῆς προφανῶς τεχνιτῆς τοποθετήσεως τῶν ἀντικειμένων. Ἐπί τοῦ ὑψηλοτέρου λίθου εὐρίσκειτο λευκόν ἰσωφόριον ἐπί τοῦ δευτέρου, μετάξινον σανδάλιον καί περίξ ἦσαν ἰσκαρπισμένα ἀλεξήλιον, χειρόκτια καί ρινόμακτρον, φέρον τό ὄνομα τῆς Μαρίας. Ἐνταῦθα ἐνυπάρχει ἀκριβῶς ταξινόμησις τοιαύτη, ἦν φυσικῶς ὄφριε νά φαντασθῆ πνεῦμα ὀλίγον λεπτόν, προσπαθοῦν νά εὐρη φυσικήν ταξινόμησιν. Θά προὔτιμων νά ἐβλεπον τὰ πρᾶγματα κείμενα ὄλα κατά γῆς καί πεπατημένα ὑπό τῶν ποδῶν. Ἐν τῷ στενῷ περιβόλῳ τοῦ ἄλλου τούτου, θά ἦτο σχεδόν ἀδύνατον νά ἐτήρουν τό ἰσωφόριον καί τό σανδάλιον τᾶς ἐπί τῶν λιθῶν θέσεις αὐτῶν, ἐκτεθειμένα εις τᾶς ἐκ τῆς πάλης μεταξύ πολλῶν ἀτόμων κινήσεις. Ὑπῆρχον, λέγουσι, τὰ ἴχνη πάλης ἡ γῆ

ἦτο πεπατημένη, οἱ θάμνοι κεκλιμένοι. Ἄλλ' ἐν τούτοις, τό ἰσωφόριον καί τό σανδάλιον εὐρέθησαν μή μετακινήθητά ποσῶς τῆς θέσεώς των. Ἄτὰ ἀπό τῶν θάμνων ἀνηρημένα τεμάχια τῶν φορεμάτων εἶχον τριῶν περίπου δακτύλων πλάτος καί μήκος εἶξ. Ἐκ τῶν τεμαχίων τούτων, τό μὲν ἦτο ἀπισπασμένος ἐκ τοῦ προσθέτου γύρου τῆς ἐπιδιορθωμένης ἐσθῆτος... Ὡμοῖα ζον πρὸς ταινίας ἀποκοπέσας... Ἐνταῦθα, χωρίς νά τό προσέξῃ, ὁ Ἥλιος περιέπεσεν εις μέγα σφάλμα. Τὰ τεμάχια, ἄς περιγράψῃ αὐτά, ὁμοῖα ζουσι πρὸς ταινίας ἀποκοπέσας, ἀλλὰ σκοπίμως καί διὰ τῆς χειρὸς. Σπανιώτατα τεμάχια ἐνδύματος ὁποῖον τό ἐν λόγῳ, δύναται ν' ἀποσπασθῆ εἶξ ὄλοκληρου ὑπό ἀκάνθων. Ὡς ἐκ τῆς φύσεως τοῦ ὑφάσματος, ἡ ἀκάνθα ἢ τό κάρφος ἀφ' ὧν ἐκεῖνο θά περιπλεχθῆ, θά τό σχίσωσι κατόρθην γωνίαν ἢς τὰ δύο ἄκρα θά συναντῶνται ἐκεῖ ἔνθα τό φόρεμα συνελήθη ὑπό τῆς ἀκάνθας· ἀλλ' ἀδύνατον σχεδόν εἶνε νά κατανοήσωμεν τό τεμάχιον ἐντελῶς ἀποσπασμένον. Ἐγὼ, τυλάχιστον, ὡς καί σεις, ὡς ὑποθέτω, οὐδέποτε εἶδον τοῦτο. Ἐν ἀποσπᾶσμένον τεμάχιον ἐκ τινος ὑφάσματος, ἀπαιτοῦνται, πάντοτε σχεδόν, δύο διακεκριμέναι δυνάμεις, ἐνεργοῦσαι κατ' ἀντιθέτους διευθύνσεις. Ἐάν τό ὕψωμα παρατοῦται εις γωνίαν, ἀν' ἐπί παραδείγματι, εἶνε ρινόμακτρον, τότε μόνον εἶς τῶν δυνάμεων τούτων ἀρκεῖ ἵνα ἀποσπᾶσμένον τεμάχιον εἶξ αὐτοῦ. Ἄλλ' ἐνταῦθα, ἔχομεν πρὸ ἡμῶν φόρεμα, ὅπερ οὐδέμιαν τοιαύτην πλευράν παρουσιάζει. Τό ν' ἀποσπασθῆ τεμάχιον ἐκ τοῦ μέσου τοῦ φορέματος, τοῦτο ὡς ἐκ θαύματος δύναται νά προέλθῃ ἐκ πολλῶν ἀκάνθων, ἀλλ' ὄχι ἐκ μιᾶς μόνον. Ἄλλὰ καί γωνίαν ἔάν παρέχῃ τό ὕψωμα, ἀπαιτοῦνται δύο ἀκάνθαι εἶξ ὧν ἡ μία νά ἐνεργῆ πρὸς δύο διακεκριμένας διευθύνσεις καί ἡ ἕτερα πρὸς μίαν μόνην. Καί πρέπει προσέτι νά ὑποθέσωμεν, ὅτι τό ἄκρον δέν ἦτο προσεραμμένον, διότι ἄλλως τό πρᾶγμα καθίσταται σχεδόν ἀδύνατον. Εἶδομεν, πόση δυσκολία ὑπάρχει ὅπως αἱ ἀκάνθαι καί μόναι ἀποσπᾶσῃ τεμάχιον ἐκ τινος ὑφάσματος· καί ὅμως μᾶς παρακινῶσι νά πιστεύσωμεν, ὅτι ὄχι μόνον ἐν τεμάχιο, ἀλλὰ πολλὰ τοιαῦτα ἀπισπᾶσθησαν δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου! Καί τό ἐν τῶν τεμαχίων τούτων ἦτο ὁ προσθέτος γύρος τῆς ἐσθῆτος! Ἄλλο δέ πάλιν τεμάχιον ἦτο μέρος τῆς ἐσθῆτος, ἀλλ' ὄχι ἐκ τοῦ ἄκρου αὐτῆς, δηλαδή ἀπισπᾶσθη ἐκ τοῦ μέσου! Ἰδοῦ, λέγω, πρᾶγματα εἰς ἃ εὐλόγως οὐδέμιαν πίστιν πρέπει τις νά διδῇ, καίτοι ὄλα ὁμοῦ ἐξεταζόμενα δύναται νά παραξῶσι τήν ιδέαν τῶν ὄλοφόνων, οἵτινες ἔσχον τήν πρόνοιαν ν' ἀποσύρωσι τό πτώμα. Πρὸς τούτοις, δέν ἐνοήσατε ἀκριβῶς τήν σκέψιν μου, ἐάν νομίζετε, ὅτι ὁ σκοπός μου ἀποβλέπει τό ν' ἀρνηθῶ, ὅτι τό δάσος τοῦτο ὑπῆρξε τό θέατρον τοῦ ἐγκλήματος. Δυνατόν νά συνέβῃ ἐκεῖ σπουδαῖόν τι, ἀλλ' ὄπως δῆποτε τοῦτο εἶνε ἐπουσιῶδες δι' ἡμᾶς ζήτημα, καθότι ὑπεσχίθημεν ν' ἀνακαλύψωμεν ὄχι τόν τόπον, ἀλλὰ τοῦς αὐτουργοῦς τοῦ ἐγκλήματος. Ὅλα τὰ ἀποσπᾶσματα, ἄτινα σοί

ἀνέφερα, μεθ' ὄλην τήν λεπτολόγον ἐπ' αὐτῶν ἐξεργασίαν μου, οὐδέν ἄλλο σοί ἀπέδειξαν εἰμῆ, ἐν πρώτοις, τό ἀνόητον τῶν διαβεβητώσεων, ἄς τόσον θετικῶς καί ἐντόνως ἐξέφερον ὁ Ἄστυρ, καί κατὰ δεύτερον, καί κυρίως, τήν ἀμφιβολίαν περί τοῦ ἀν ἡ δολοφονία αὐτῆ ἦτο ἢ ὄχι· τό ἔργον δ' ἡ μ' ἄδ ο' ἀνθρώπων.

Τοῦ ζήτηματος τούτου ἐπιλαμβάνομαι δι' ἀπλοῦ ὑπαινιγμοῦ πρὸς τᾶς ἀντιφατικὰς πληροφορίες, ἄς ἔδωκεν ὁ κατὰ τήν ἀνάκρισιν προσκληθεῖς χειρουργός. Ἀρκεῖ νά εἶπω, ὅτι αἱ δημοσιευθεῖσαι αὐταὶ γνώμαι, σχετικῶς πρὸς τόν ἀριθμόν τῶν ὑποτιθεμένων αὐτουργῶν, ἐγένοντο καταγέλαστοι, ὡς ψευδεῖς καί ἐντελῶς ἀβασίμοι, παρ' ὄλων τῶν διακεκριμένων χειρουργῶν τῆς πόλεως. Δέν λέγω, ὅτι τό πρᾶγμα δέν ἦδύνατο, πραγματικῶς, νά συμβῆ οὕτω, ἀλλὰ δέν εὐρίσκω λόγους ἱπαρκεῖς, ἵνα πιστεύσω εις τήν γνωμοδότησίν του, ἐν ᾧ πολλοί τοιοῦτοι ὑπάρχουσι δι' ἄλλην τινά.

Ἄσπερθῶμεν ἤδη περί τῶν ἴχων τελεσθείσης πάλης καί ἐξετάσωμεν, τί νομίζουσιν ὅτι ἀποδεικνύουσι μετὰ ἴχνη ταῦτα. Τήν ὑπαρξιν ὁμάδος; Ἄλλ' αὐτὰ ἀποδεικνύουσιν ἀκριβῶς τό ἐναντίον. Τί εἶδους πάλην, τί πάλην τόσον σφοδράν, ὅστε ν' ἀφήσῃ πανταχόθεν ἴχνη, δυνάμεθα νά φαντασθῶμεν μεταξύ ἀσθενοῦς κόρης ἀνυπερασπίστου καί μιᾶς ὁμάδος ληστῶν, εἶξ ἡ ὑποτιθεμένη; Στιβροῖ τινες βραχιόνες τήν συλλαμβάνουσι σιωπηλῶς, καί τό θυμα παθητικῶς παραδίδεται εις τήν διάκρισιν των. Θά παρατηρήσῃ ἐνταῦθα, ὅτι τὰ ἀφορῶντα τό ἄλλος ἀποσπᾶσματα, ἀναφέρουσι τοῦτο ὡς τό θέατρον ἐγκλήματος διαπραχθέντος ὑπό πλειοτέρων ἢ ἐνός ἀτόμων. Ὑποθέτοντες ἐν καί μόνον ἄτομον, ἐπιμένον νά ἐκδιᾶσῃ τήν νέαν, καί τότε μόνον, θά δυνθῶμεν νά κατανοήσωμεν πάλιν ἀρκούντως σφοδράν καί ἐπιμονον, ὅστε ν' ἀφήσῃ ἴχνη τόσον ὄρατά.

Ἄκαί ἄλλο τί προσέτι.— Ἐγὼ ἤδη ἀναγράψαι τᾶς ὑπονοίας ἄς ἐγείρει ἡ διαμονή τῶν ἀντικειμένων ἐντός τοῦ ἄλλου ἐνθα ἀνευρέθησαν. Ἀδύνατον σχεδόν φάνεται, ὅτι ἐμειναν ἐκεῖ τυχαίως αἱ ἐνδείξεις αὐταὶ τοῦ ἐγκλήματος. Ἐσχον τήν ἐτοιμότητα τοῦ πνεύματος (ὡς ὑποτίθεται) νά μετακομίσωσι τό πτώμα· καί ὅμως ἀποδείξεις πολύ σπουδαιότερα καί αὐτοῦ ἐτι τοῦ πτώματος (οὐτινος τὰ χαρακτηριστικά ταχέως θά κατεστρέφοντο ὑπό τῆς φθορᾶς) μένει, ἀνακιδῶς ἐκτεθειμένη ἐπί τοῦ θεάτρου τοῦ ἐγκλήματος. Ὅμιλῶ, ὡς ἐννοεῖτε, περί τοῦ ρινόμακτρον τοῦ φέροντος τό ὄνομα τῆς μακαρίτιδος. Ἐάν ἐνταῦθα ὑπάρχῃ τυχαῖόν τι συμβάν, δέν εἶνε ὅμως συμβάν δυνάμενον νά προέλθῃ εἶξ ἡ μ' ἄδ ο'. Δέν δύναμεθα νά ἐξηγήσωμεν ἄλλως τό πρᾶγμα, ἢ ὅτι τοῦτο προήλθεν ἐκ μέρους ἐνός ἀτόμου. Ἐξετάσωμεν. Τό ἄτομον τοῦτο διέπραξε φόνον. Ἰδοῦ αὐτό μόνον μετὰ τοῦ φάσματος τῆς μακαρίτιδος. Εἶνε περίτρομος εἶξ ἐκείνου ὅπερ ἀκίνητον κείται ἐνώπιόν του. Ἡ ὄρμη τοῦ πάθους τοῦ ἐξηφανίσθη, καί τούτην ἀντεκατέστησεν ἤδη ἐν τῇ καρδίᾳ του παγερός φόβος διὰ τό πρᾶχθέν κακούργημα. Δέν τρέφει ποσῶς τήν ἐγκαρδίωσιν ἐκείνην ἢ ἀφούκτως· περᾶγει ἡ περυσία

σία πολλῶν συντρόφων. Εἶνε μόνος μετὰ νεκρᾶς. Τρέμει, εἶνε περίφοβος. Ἐν τούτοις, ἀνάγκη πᾶσα νά κρύψῃ που τό πτώμα. Τό μεταφέρει εις τόν ποταμόν, ἀλλ' ἐγκαταλείπει ὀπισθεν τοῦ τὰ ἄλλα ἴχνη τοῦ ἐγκλήματος· διότι ἡ μεταφορὰ ὄλων τούτων ταυτοχρόνως τῷ εἶνε δυσχερῆς, ἵνα μή εἴπωμεν ἀδύνατος, καί δύναται κατόπιν νά ἐπανέλθῃ ἵνα ἀναλάβῃ καί τὰ λοιπὰ ἀντικείμενα. Ἄλλ' ἐν τῇ πρὸς τόν ποταμόν ἐπιπόνῳ αὐτοῦ πορείᾳ οἱ φόβοι ἐπαυξάνουσιν. Καθ' ὄδόν οἱ κρόται τῆς ζώσης φύσεως προσβάλλουσι τὰ ὄτα του. Δωδεκάκις ἀκούει ἡ νομίζει ὅτι ἀκούει βήματα κατασκόπου. Καί αὐτὰ ἐτι τὰ φῶτα τῆς πόλεως τόν πτοοῦσιν. Ἐπί τέλους ὅμως, κατόπιν μακρῶν καί συνεχῶν σταθμεύσεων μιστῶν βαθείας ἀγωνίας, φθάνει εις τόν ποταμόν, καί ἀπαλλάσσεται τοῦ ἀποτροπαίου φορτίου του, τῇ βοηθείᾳ πλοίου ἴσως. Ἄλλὰ τῶρα ποῖοι ἐγκόσμοι θησαυροί, ἢ ποῖαι ἀπειλαὶ θά ἰσχύσωσιν ὅπως βιάσῃσι τόν μονήρη δολοφόνον νά διατρέξῃ ἐκ νέου τήν αὐτὴν ἐπίπονον καί κινδυνώδη πορείαν ἵνα ἐπανέλθῃ εις τό πλῆθος αἰματηρῶν ἀναμνήσεων ἄλλος; Δέν ἐπανέρχεται, ἀφίνει τᾶς συνεπίαις ν' ἀκολουθήσῃσι τόν ροῦν αὐτῶν. Καί ἐάν ἤθελε νά ἐπιστρέψῃ, δέν ἦδύνατο! Ἡ μόνη του σκέψις εἶνε τό νά φύγῃ εὐθύς. Στρέφει διὰ παντός τὰ νῶτα πρὸς τό ἄλλος πλήρης φρίκης καί ζητεῖ τήν σωτηρίαν ὡσεὶ ἀπειλούμενος ὑπό τῆς θείας ὄργης.

Ἄλλ' ἐάν ὑποθέσωμεν ὁμάδα συνεργῶν;— Ὁ ἀριθμός αὐτῶν θά καθίστα τᾶς ψυχᾶς των τολμηρᾶς, ἐάν, τῷ ὄντι, στερωῶνται ποτε τόλμης οἱ ἀνεγνωρισμένοι φρύλοι. Ὁ ἀριθμός αὐτῶν, λέγω, θά τοῦς προσφύλαττε τοῦ ἀλόγου τούτου τρόμου καί τῆς φρίκης ταύτης, ἧτις, κατὰ τήν ὑπόθεσίν μου, παρέλυσε τὰ μέλη τοῦ μονήρους ἀτόμου. Καί ἐάν ἐτι παραδεχθῶμεν ὅτι δύο ἢ τρεῖς μεταξύ ἐκείνων ἐταράχθησαν, ὁ τρίτος θά ἐπικνώσῃ τὰ ἐκ τῆς ἀμελείας ἐκείνων σφάλματα. Οὐδέν θά ἀφινον ὀπισθεν αὐτῶν· διότι ὁ ἀριθμός των θά τοῖς ἐπέτρεπε νά παραλάβωσι πᾶντα ταυτοχρόνως τὰ ἀντικείμενα. Δέν θά εἶχον ἀνάγκην νά ἐπιστρέψωσι πρὸς τοῦτο.

Ἄξετάσον ἤδη τό μέρος τοῦτο, ὅτι ἐκ τῆς ἐξωτερικῆς ἐσθῆτος τοῦ πτώματος, ταινία ἔχουσα τό πλάτος ἐνός περίπου ποδῶς, ἀπισπᾶσθη ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω ἀπό τοῦ γύρου μέχρι τοῦ κορμοῦ, ἀλλὰ χωρίς ν' ἀποκοπῆ. Ἦτο τρίς συνστραμμένη περί τό σῶμα καί δεδεμένη διὰ κόμβου ἐπί τῆς ράχως. Τοῦτο ἐγένετο προφανῶς πρὸς εὐχεριστέραν μετακομίσιν τοῦ πτώματος. Λοιπὸν ὁ μ' ἄς ἀνθρώπων θά ἐσκέπτετό ποτε νά προστρέξῃ εις τοιοῦτον μέσον; Ἐάν οἱ αὐτουργοὶ ἦσαν τρεῖς ἢ τέσσαρες, τό πλεον ἐπαρκές πρὸς μετακομίσιν μέσον, συνάμα δέ καί τό πάντων καταλλήλοτερον θά παρεῖχον αὐτὰ τὰ μέλη τοῦ πτώματος. Τοῦτο εἶνε ἡ ἐφεύρεσις ἐνός μόνου ἀτόμου, εἶξ αὐτοῦ δέ ἀνακαλοῦμεν εις τήν μνήμην ἡμῶν τήν ἐξῆς περικοπήν: Μεταξὺ τῆς λύχνης καί τοῦ ποταμοῦ, ἀνεκάλυψαν τὰ διαφράγματα διεργημένα, καί ἐπί τοῦ ἐδάφους τὰ ἴχνη βρέως φορτίου ἀνεκφυθέντος ἐπ' αὐτοῦ. Ἄλλ' εἶχον ἀνάγκην

ὁ μὲν ἀνθρώπων νὰ διαρρήξῃ ἐν χαράκῳ ἵνα σύρῃ κατὰ γῆς τὸ πτώμα ἐν ᾧ ἠδύνατο κάλλιστα νὰ τὸ ἀνυψώσῃ καὶ τὸ διαβιβάσῃ ἄνωθεν; Καὶ εἰ-
πειτα, εἶνε δυνατόν νὰ φαντασθῶμεν ὁ μὲν ἀνθρώ-
πων θὰ ἔσυρε τὸ πτώμα κατὰ γῆς, ἀφοῦ δὲν συνέ-
φερον εἰς αὐτὴν ἡ ἀφήσῃ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἴχνη κα-
ταφανῆ;

Καὶ ἐνταῦθα πρέπει νὰ ἐπανέλθωμεν εἰς παρατή-
ρησιν τῆς Ἐμπορικῆς, ἐφ' ἧς ἤδη ἀρκετὰ ἐνδιέ-
τριψα. Ἐταμίον, λέγει αὕτη, ἀπισπασμένον ἀπό-
τινος τῶν ἐσωφοριῶν τῆς ἀτυχοῦς νεάνιδος, περιέ-
βαλλε τὸν λαϊκὸν τῆς καὶ ἦτο δεδεμένον διὰ κόμ-
βου ὀπισθεν τῆς κεφαλῆς, προφανῶς ἵνα καταπνίγῃ
τὰς κραυγὰς τοῦ θύματος. Τοῦτο ἀναμφιβόλως ἐτα-
λέσθη ὑπὸ φυλοβίων οἵτινες οὐδὲ ρινόμακτρον ἔφε-
ρον ἐν τοῖς θυλακίοις αὐτῶν.»

«Εἶπον ἤδη ὅτι ἀνθρώπος πράγματι φαῦλος οὐδέ-
ποτε συμβαίνει νὰ στερῆται ρινόμακτρον. Ἄλλ' ἐ-
κεῖνο ἐφ' οὗ θέλω νὰ ἐπισύρω τὴν προσοχὴν, δὲν εἶνε
τοῦτο. Τῆς ταινίας ταύτης ἐγένετο χρῆσις, ὅχι ἐνε-
κεν ἐλλείψεως ρινόμακτρον οὔτε διὰ τὸν σκοπὸν ὅ-
ν ὑποθίεται ἡ Ἐμπορικῆ, ὡς ταῦτα ἀποδεικνύον-
ται, τὸ μὲν, ἐκ τοῦ ἐντὸς τοῦ ἄλλοις ἀνευρεθέντος
ρινόμακτρον, τὸ δὲ ἕτερον, τὸ ὅτι δηλ. σκοπὸς τῆς
ταινίας δὲν ἦτο ἡ καταπνίξις τῶν κραυγῶν,
ἐκ τοῦ ὅτι αὕτη, δὲν ἦτο δεδεμένη ἐκεῖ ὅπου προσ-
φορώτατα θὰ ἠδύνατο πρὸς τοῦτο νὰ χρησιμεύσῃ.
Ἄλλ' ἡ ἀνάγκη, κάμνουσα λόγον περὶ τῆς ἐν λόγῳ
ταινίας, λέγει ὅτι εὐρέθη καὶ τὴν περὶ τὸν
λαϊκὸν, πολὺ χαλαρῶς προσδεδεμένη καὶ
καὶ διὰ κόμβου στερροῦ. Οἱ λόγοι οὗτοι
εἶνε ὑπωσθηνοὶ κενοὶ, ἀλλ' οὐσιωδῶς διαφέρουσι
τῶν ὑπὸ τῆς Ἐμπορικῆς ἀναγραφόμενων. Ἡ
ταινία εἶχε πλάτος δεκακτῶ δακτύλων, καὶ ὡς ἦτο
δεδιπλωμένη καὶ συνεστραμμένη, ἀπῆρτιζε σχοινίον
ἀρκούντως στερεόν, καίτοι ἐξ ὑψίστου μουσειαλί-
νης. Ἴδου τὸ συμπέρασμα μου. Ὁ μονήρης δολο-
φόνος, μετακομίσας τὸ πτώμα μέχρις ἀποστάσεως τι-
νος (ἀπὸ τοῦ δάσους ἢ ἄλλου τινὸς μέρους) τῆ βο-
θείας τῆς περὶ τὸ σῶμα δεδεμένης λαρίδος, καὶ αἰ-
σθηθεὶς τὰς δυνάμεις τοῦ ἐκλιπούσας ὑπὸ τὸ βῆ-
ρος τοῦ φορτίου, ἀπεφάσισε νὰ σύρῃ τὸ πτώμα, ὡς
καὶ ἀποδεικνύουσι τοῦτο τὰ ὑπάρχοντα ἴχνη. Πρὸς
τοῦτο ἀπρητίτο ἡ προσάρτησις σχοινίου ἀπὸ τινος
ἄκρου, καὶ ἐκεῖνος πρῶτίμησε νὰ προσδέσῃ τοῦτο
περὶ τὸν λαϊκόν, καθότι ἡ κεφαλὴ, χρησιμεύουσα ὡς
κόμβος, θὰ ἠμπόδιζε τὸ σχοινίον νὰ ὀλισθήσῃ. Καὶ
τότε προφανῶς ὁ φονεὺς ἐσκέφθη νὰ χρησιμοποιήσῃ
τὴν περὶ τὴν ὀσφὺν δεδεμένην ταινίαν. Ὁ μὲν μεταχει-
ρίζετο ἀναμφιβόλως τὴν ταινίαν ταύτην ἀλλ' ἐσκέ-
φθη ὅτι ἦτο δεδεμένη διὰ κόμβου πολὺ στερεοῦ καὶ
δὲν ἦτο ἐν τῇ ἀπέσπασί τῆ ἀπὸ τοῦ
φορέματος. Ὁ μὲν εὐκολότερον ἢ ἀποσπάσῃ ἐκ τῆς
ἐσθῆτος ἄλλην ταινίαν. Τὴν ἀπέσπασε, τὴν προσέ-
δεσε περὶ τὸν λαϊκόν, καὶ οὕτω ἔσυρε τὸ θῆμα μέχρι
τῆς ὄχθης. Τὸ ἕτερον ἄκρον τῆς ταινίας ἔπρεπε νὰ
ἦτο ἐπαρκὲς ἵνα τὸ κρατῆ διὰ τῆς χειρὸς του, ἀλλ'
ὀλίγον ἀναπεκρίνετο πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, ἐκεῖ-
νος δὲ ἐκκεχετο ἵνα αὐτοῦ, καίτοι τοιοῦτου, ὅπερ

ἀποδεικνύει ὅτι εὐρέθη ἐν περιστάσει, καθ' ἣν δὲν
ἠδύνατο πλέον νὰ ἔχῃ τὸ ρινόμακτρον εἰς τὴν διά-
θεσίν του, — δηλαδὴ, ὡς ὑπεθέσαμεν, ὅτι εἶχαν
ἀπομακρυνθῆ τοῦ ὑποτιθεμένου δάσους καὶ εὐρίσκειτο
ἐπὶ τῆς μεταξὺ τούτου καὶ τοῦ ποταμοῦ ὁδοῦ.

(*Ἐπεται τὸ τέλος)

ΧΙΜΑΙΡΑΙ

Μασσαλία, τῆ 24 Μαρτίου 18...

Εἶνε μέσαι νύκτες...

Ἄλλο δὲν διακόπτει τὴν κύκλῳ μου περιηομέ-
νην σιγὴν, ἢ οἱ τακτικοὶ παλμοὶ τοῦ ὄρολογίου, οἵ-
τινες ἀγγέλουσι τὸν σφυγμὸν τοῦ χρόνου, καὶ ὁ τριγ-
μὸς τῆς γραφίδος μου, ἧτις ταχεῖα ὀλισθαίνει ἐπὶ
τοῦ χάρτου, καὶ τούτοις κερδίζονται τὰ ἄλματα τοῦ
νοῦ μου, ὅστις ταχύτερος ἢλεκτρικοῦ σπινθήρος συ-
ζευγνύων τὰς ἀποστάσεις, ἵπταται ἐκ τῶν παρόν-
των εἰς τὰ μέλλοντα καὶ ἐκ τῶν μελλόντων εἰς τὰ
πρὸς ἐληλυθότα.

✠✠✠

Τὴν νύκτα ὑπάρχουσιν ὦραι, καθ' ἃς αἰσθάνομαι
τὸ στήθος μου τηκόμενον ὑπὸ τὸ κράτος δριμυτά-
των πόνων.

Τότε νομίζω, ὅτι μοὶ ἐπανέρχονται οἱ ἀρχαῖοι ρεμ-
βασμοὶ ὑπὸ τὴν εὐωδίαν τῶν ἀνθέων, τὴν εὐλογίαν
τοῦ ἔαρος...

Τὴν στιγμὴν ταύτην, καθ' ἣν μόλις συκρατῶν
τοὺς παλμούς μου, ἀφίνω τὴν γραφίδα μου νὰ τρέχῃ
ἀσκόπως ἐπὶ τοῦ χάρτου χαράσσουσα λέξεις ἀκατα-
λήπτους, ἃς ἐνίοτε ἀποσβέννυσιν ἐν δάκρυ δραπετῆς
τῶν ὀφθαλμῶν μου, τὴν στιγμὴν ταύτην ὡσεὶ σκο-
τεινὸς πέπλος ἀπλοῦται ἐπὶ τῶν ὀμμάτων μου, αἴ-
φνης θίει τις αἰγλή ἐνταυγάει σκεδάζουσα πᾶσαν
φαντασμαγορίαν τοῦ νοός μου.

Ὅχι! δὲν εἶνε χιμαίρα... Εἶνε αὕτη αὕτη ἡ γλυ-
κυτάτη πατρίς! Ἐπαναβλέπω γεγραμμένην ἐπὶ τῆς
τηβέννου τῆς τὴν χλοερὰν αὐλαίαν τῶν βουνῶν τῆς.
Ἄλλ' ἐγὼ ἐνῶ νηφάλιος τὴν ὄραν ταύτην, ἀφίνω τὸν
νοῦν μου νὰ διατρέχῃ ἀνυπολογίστους ἀποστάσεις,
τὶ ὄνειρον βλέπει ἄραγε ὁ δοῦλος ἔλληνας;
Βλέπει ἴσως καὶ οὗτος καθ' ὕπνον τὸ φάσμα τῆς
πατρίδος...

✠✠✠

Τίς εἶνε ἡ ἄλλη ἐκείνη γυνή, ἧτις κρατεῖ ἐκ τῆς
χειρὸς τὴν πατρίδα;

Στέφανος δρυὸς καὶ δάφνης περιβάλλει τὸ μέτω-
πόν τῆς, ὡς διάδημα.

Εἰς ἕκαστον αὐτῆς βῆμα, ἀκούω ὡς τηλεβόλων
κρότους καὶ διασταυρώσεις ξιφῶν.

Ὅχι δὲν εἶνε ὄνειρον!

Ἡ δεξιὰ αὐτῆς χεὶρ βαστάζει χαλύβδινον φά-
σανον...

— Τίς εἶ;

— Ἐλευθερία!

✠✠✠

Ἄλλοτε κατὰ τὰς ἀποπλανήσεις τῆς φαντασίας
μου, ὄνειροπόλου ἦρωας, ἀλλὰ τώρα; Τώρα βλέπω
τὴν πατρίδα ἐνώπιόν μου, ἐν μέσῳ τῶν ἑμιγλῶν τῆς
Δύσεως!... Μοὶ φαίνεται ὡς νὰ σταματᾷ τὸ ἄπειρον
εἰς τὴν διάθεσίν τῆς, βεβαιότερον ἢ ἦσαν ὁ Ἰησοῦς
τοῦ Ναυῆ ἐσταμάτησε τὸν ἥλιον.

Ὁλόκληρος ἡ ψυχὴ μου ἀκατάσχετος ὠθεῖται
πρὸς αὐτήν. Ἄς ἐξέλθω ὀλίγον νὰ ἀναπνεύσω τὴν
δροσερὰν αὐρανὸν τῆς νυκτός, ἴσως σθεσθῆ τὸ πῦρ τὸ
καταβιβρώσκον τὴν ψυχὴν μου.

Φεῦ! ὁ ἄνεμος πνέων ἀντὶ νὰ σβύσῃ, ἀναρριπίζει
πλείοτερον τὰς φλόγας μου...

✠✠✠

Ἄνωθεν τῆς κλίνης, ἀνῆρτητος ἡ εἰκὼν τῆς ἐλευ-
θερίας. Μοὶ ἐφάνη ὅτι ἐκίνησε τὴν χεῖρά της. Ἡ-
γέρθη νὰ τὴν ἀσπασθῆ τὴν τυραννοκτόνον ἐκείνην
χεῖρα, ἧτις μοὶ ἐφάνη ὡς νὰ μὲ πύλογοι, ἐγερθεὶς
ὅμως... ἀνέτρεψα τὸν λύχνον μου...

Ἐσπευσα νὰ τὸν ἀνάψω πάλιν, ἀλλ' ἦτο ἤδη
ἡμέρα.

Ἡ ἐλευθερία ἔμεινε ἐντὸς τοῦ πλαισίου τῆς ἀκί-
νητος, μόνον τὰ ἐγγράφα μου ἦσαν πλήρη ἐλαίου
ἐκ τῆς ἀκτροπῆς τοῦ λύχνου. Ἡμῖν μόνος ἐν τῇ
δωμάτιῳ μου... Ἡ νύξ παρελθούσα συνεπῆρε καὶ τὸ
ὄνειρον, μόνος εἰς τὸν ἀπέναντι ἐξώστην ἐκουμάτιζεν
ἡ κυανόλευκος ἐθνικὴ σημαία μας, ὁμοία πρὸς τὴν
ἀρρενωπὴν ἐλευθερίαν ἧτις μοὶ προσεμειδία.

Β. Μ. ΠΑΣΙΜΑΔΗΣ

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ

Θεὶ κατάσκοποι ἐν Ρωσσίᾳ

Στρατηγὸς ρώσος περιώδευσεν πρὸς ἐπιθεώρησιν ἐν
τῷ Κυβερνείῳ τῆς Βίλνα-Κόβνο. Εὐρίσκοντο εἰς τὰ
μεγάλῃ λιθουανικὰ πεδία, ἔνθα οἱ ὑπασισταὶ ἡ-
σκούντο εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς τοπογραφίας, ὅτε εἰς
ἀπόστασιν περίπου 100 βρεστίων ἀπὸ τῶν συνόρων
συνήντησαν ὄμιλον δέκα ἢ δώδεκα ἵππων ἐν με-
γάλῃ στολῇ ρωσικῇ, οἵτινες, διατρέπων καὶ αὐ-
τοὶ μετὰ πολλῆς προσοχῆς τὴν χώραν.

Τὴν ἐπαύριον τοὺς συνήντησαν πάλιν τὴν φορὰν
ταύτην ὁ στρατηγὸς συνέλαβεν ὑπονοίας.

Ἐπλησίασαν ἐκεῖνον τῶν ἵππων, ὅστις ἐφαίνετο
ὁδηγῶν τοὺς ἄλλους, καὶ τῷ ἀπῆλθεν φιλικὸν χει-
ρετισμὸν — ἐν γερμανικῇ γλώσσῃ.

Ὁ ἵππεὺς κατ' ἀρχὰς ἔσχε κίνημα ἐκπλήξεως,
εἰπειτα, εἰς ἐν νεῦμα δῆθεν συνεκολλησε, τὸ ὅποιον

τῷ ἐποίησεν ὁ στρατηγός, ἐμειδίασε καὶ τῷ ἀπῆν-
τησε γερμανιστῆ.

— Τί σκελετὸς! τῷ εἶπεν ὁ στρατηγός.

— Εἰς τίνα τὸ λέγετε; Ἴδου, ἡμεῖς ἐχομεν δύο
μῆνας ὅπου τριγυρίζομεν ἐδῶ!

— Δύο μῆνας! εἰσθε εὐτυχεῖς! θὰ δυνήθητε νὰ
ἐπιστρέψητε ἤδη! Ἡμεῖς τώρα ἀφικνούμεθα, καὶ
μόλις ἀρχίζομεν τὴν ἐργασίαν μας.

— Ἡ ἰδικὴ μας εἶνε πράγματι, τελειωμένη σχε-
δόν. Παρατηρήσατε.

Καὶ τῷ εἰδείξεν ὀγκώδη φάκελλον περιέχοντα
σημειώσεις καὶ ἰχνογραφήματα.

— Μοὶ ἐπιτρέπετε νὰ ρίψω ἐν βλέμμα, διὰ νὰ
ἴδω πῶς δέον νὰ ἐργασθῶμεν;

— Προθύμως.

Ὅταν ὁ στρατηγὸς εἶλαβε τὸν φάκελλον ἀνά-
χειρας:

— Δύναμαι νὰ μάθω, εἶπε, πρὸς τίνα ἔχω τὴν
τιμὴν νὰ ἐμῶ;

— Εἶμαι συνταγματάρχης τῆς πρωσιακῆς φρουρᾶς.

— Καὶ ἐγὼ, εἶπεν ὁ στρατηγός, μεταβάλλων
τόνον φωνῆς, διοικῶ μίαν ρωσικὴν μεραρχίαν, καὶ
σὰς διατάττω νὰ κενώσῃτε ἀμέσως τὸ ἐδαφὸς τῆς
αὐτοκρατορίας. Ἡδύναμην νὰ ἐνεργήσω τὴν σύλλη-
ψιν ὅλων σας, ἀλλ' ἀποστρέφομαι τὰς καταμνήσεις.
Μόνον, ἐν ἣ περιπτώσει δὲν διέλθητε ἀμέσως τὰ
σύνορα, ἡ χωροφυλακὴ θὰ σὰς συνοδεύσῃ.

Οἱ κατάσκοποι ἐσπευταν νὰ διαβῶσιν ἀμέσως
τὰ σύνορα.

* *

Συμβουλὴ εἰς τὰς Ἰαπωνίδας

Ἀριθμὸς τις δεσποινῶν ἀμερικανίδων, ἐχούσων
ἐπὶ κεφαλῆς τὰς κυρίας Κλέβελανδ καὶ Γκάρφφελδ
ἀπῆλθον εἰς τὰς Ἰαπωνίδας κυρίας ἐπιστολήν, ἐν
τῇ ὅποιᾳ τὰς συμβουλεύει νὰ σκεφθῶσιν ὠρῶς πρὶν
παραδεχθῶσιν τὴν εὐρωπαϊκὴν ἐνδυμασίαν, ἧτις σταί-
γίξει πολὺ καὶ εἶνε ἐπιβλαβὴς εἰς τὴν ὑγείαν, ἐπειδὴ
δὲν δύναται νὰ φέρηται αἰεὶ κ ο ρ σ ε.

* *

Ὁ καταπεσὼν ἐξ οὐρανοῦ

Ἐν ἀερόστατον, οὐ ἐπέβαινε ἀεροναύτης, οὐ
διατελεῖ μέχρι τοῦδε ἀγνωστον τὸ ὄνομα καὶ ἡ ἐθνι-
κότης, κατῆλθεν ἐσχάτως ἐν Ἀμερικῇ. Ἴδου τὴ
διηγεῖται ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὁ «Ταχυδρόμος τῶν
Ἡνωμένων Πολιτειῶν»:

«Πολλοὶ μαῦροι καταγινομένοι εἰς τὴν καλλιέρ-
γειαν φυτείας τινος πλησίον τῆς Μαρριέττας (ἐν τῇ
Γεωργίᾳ), λίαν ἐτρόμαξαν κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας.
βλέποντες ὑπεράνω τῶν κεφαλῶν των, ἐν τῷ οὐρανῷ,
παράξενόν τι ἀντικείμενον, ὅπερ κατήρξατο μετὰ
μεγάλῃς ταχύτητος. Διεσκορπίσθησαν καθ' ὅλας τὰς
διευθύνσεις καὶ ὁ φόβος αὐτῶν τάχιστα μετατράπη
εἰς ῥιπήν, ὅταν εἶδον, ὅτι τὸ ἀντικείμενον — τὸ ὅποιον
ἦτο ἀπλοῦστατα ἀερόστατον — νὰ προσεγγίξῃ εἰς
τὴν γῆν, καὶ ἕνα ἀνθρώπον νὰ κατέρχεται ἐκ τοῦ ἀκα-

τιού αυτού. Πεισιμέντοι ὅτι ὁ ἄνθρωπος ὅστις εἶχε κατέλθει δι' ἀεροστάτου ἤτο οὐράνιος ἀγγελιαφόρος, φέρων εἰς αὐτοὺς τρομερὰν τινὰ εἰδήσειν, οἱ μαῦροι, ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον τρομακμένοι, ἔφυγον εἰς τὸ πλησιόχωρον δάσος, ἐκβάλλοντες κραυγὰς φρίκης. Ἐν τούτοις, ὁ κ. Λύμαν, ὁ ἰδιοκτήτης τῆς φυτείας, ἀφίκετο ἐν τῷ μεταξύ καὶ πλησιάζας τὸν ἀεροναύτην, ὅστις ἐφαίνετο ὡς τρελλός, καὶ ἤτο ἀνίκανος νὰ ἀρθρώσῃ λέξιν εὐδιάκριτον ἢ νὰ γίνῃ καταληπτός, τὸν ὠδήγησεν εἰς τὸν οἶκον του. Τὸ παράξενον τοῦτο ὑποκείμενον, οὗτινος εἶνε εἰσέτι ἀγνωστον τὸ ὄνομα καὶ ἡ ἐθνικότης, εἶνε ἀνὴρ μικροῦ ἀναστήματος, καὶ με φυσιογνωμίαν χαλκόχροα. Χιλιάδες ἀνθρώπων προσῆλθον ὅπως ἴδωσι τὸν ἄνθρωπον τὸν κατὰ θάνατα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. Ἀλλὰ μέχρι τοῦδε ἀδύνατον ἐστάθη νὰ ἐξακριβωθῇ τίς εἶνε ὁ μυστηριώδης οὗτος ἀνὴρ, καὶ πόθεν ἔρχεται.

Αἱ ἀρχαὶ ἐπελήφθησαν τῶν ἀνακρίσεων, καὶ ὁ ἀγνωστος μένει εἰσέτι παρὰ τῷ κ. Λύμαν.

* * *

Κινεζικὸν φάρμακον!

Ἡ διεύθυνσις τῶν τελωνείων ἐν Ἀγίῳ Φραγκίσκῳ καὶ ἐν Νέῳ Ὑόρκῳ, ἐκοινοποίησε πρό τινος εἰς τὸ ἀμερικανικὸν ὑπουργεῖον τοῦ ἐμπορίου κατὰλογον φαρμάκων, εἰσαγομένων ὑπὸ Κινέζων φαρμακοποιῶν, ἀποκατεστημένων ἐν Ἀμερικῇ. Ἴδου ἀπόσπασμα τοῦ καταλόγου τούτου δημοσιευόμενον ἐν τῇ Βιομηχανικῇ Ἐφημερίδι τῆς Νέας Ὑόρκης.

Ἐὐστᾶ τίγρεις, αἷμα ἀπεξηραμένον, χοῖ ἡ λύκου, ἐλέφαντος καὶ ὄνου, κόρεις ξύλων, ἔντομα νέας ὀσμῆς!! Ὀδόντες ὀρυκτοί, κέρατα ρινοκέρων, δέρματα χοίρων, ξηροὶ μεταξοσκώληκες, δέρματα ὄφεων, ὀρθοκλμοὶ ἀστακῶν, χαίται ἰππων.

Ἴδου ἀληθῆς ἰατρική!

* * *

Ὁ νέος φωνογράφος τοῦ Ἔδισον

Νέα πειράματα ἐγένοντο μετὰ τὸν νέον φωνογράφον τοῦ Ἔδισον, εἰς τὴν ἐν Λονδίῳ λέσχην τοῦ τύπου.

Τὰ ληφθέντα ἐξ Ἀμερικῆς φωνογράμματα πρό δεκαπέντε ἡμερῶν, ἐτέθησαν εἰς ἐνέργειαν διὰ δευτέραν φοράν, καὶ ἐκάστη λέξις αὐτῶν ἠκούσθη εὐδιακρίτως ὑπὸ πολυαριθμοῦ ἡμηγύρευς, ἧτις ἐπλήρως τὴν μεγάλην αἰθούσαν τῆς Λέσχης.

Ἐν τῶν περιεργωτέρων πειραμάτων τῆς ἐσπερίδος, ὑπῆρξεν ἡ ἐν πλήρει συνεδρίῳ διὰ τοῦ τυπογραφείου στοιχειοθέτησις καὶ ἐκτύπωσις λόγου ἀπαγγελλομένου εἰς τὸς παρὰ τοῦ φωνογράφου.

Ὁ φωνογράφος κατόπιν ἀπέδωκεν ἔσμα, ψαλὸν ὑπὸ τινος αἰδοῦ, καὶ τὸν ἦχον ἐνὸς αὐλοῦ.

Δὲν ὠρίσθησαν ἀκόμη ἀκριβῶς αἱ ὑπηρεσίαι ὡς μέλλει νὰ παρέχῃ τὸ νέον ὄργανον, ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ κ. Ἔδισον ἤρξατο νὰ κατασκευάζῃ ἐν μεγάλῃ ποσότητι φωνογράφους, εἰς τρόπον ὅστε ἀπὸ τοῦ προσηχοῦς μηνὸς νὰ δυνήθῃ νὰ παρέχῃ τακτικῶς καὶ ἐκάστην

ἑβδομάδα ἀριθμὸν τινὰ αὐτῶν, ταχέως θέλομεν πληροφορηθῆ τὴν πρακτικὴν χρησιμότητα τῆς νέας ἐφευρέσεως.

* * *

Τὸ στρατιωτικὸν βᾶδισμα

Τὸ γερμανικὸν ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν ἐπεράτωσε πρό τινος μελέτην συγκριτικὴν τοῦ βαδίσματος ἐν τοῖς διαφόροις εὐρωπαϊκοῖς στρατοῖς. Ἐκ τῆς ἐργασίας δὲ ταύτης προκύπτει, ὅτι τὸ μῆκος ἐκάστου βήματος, τοῦ μὲν ρώσσοῦ στρατιώτου εἶνε 71 ἐκατοστῶν τοῦ μέτρου, τοῦ γερμανοῦ 80 ἐκατοστῶν, τῶν δὲ γάλλων, αὐστριακῶν, βέλγων καὶ σουηδῶν 75 ἐκατοστῶν.

Ὁ ἰταλὸς στρατιώτης κάμνει 120 βήματα κατὰ λεπτόν, ὁ γάλλος 112—116, ὁ γερμανὸς 115, ὁ αὐστριακὸς 112 καὶ ὁ βέλγος 110.

Ἐν σύνταγμα ἰταλικὸν διατρέχει κατὰ μέσον ὄρον 90 μέτρα κατὰ λεπτόν, σύνταγμα γερμανικὸν 89 μέτρα, σύνταγμα γαλλικὸν 86 μέτρα, καὶ σύνταγμα ἀγγλικὸν 83 μέτρα.

* * *

Διευθυντῆς τῆς ἀστυνομίας κλέπτῃς

Ἀνεκαλύφθη πρό τινος ἐν Πέστη, ὅτι ὁ ἐκεῖ διευθυντῆς τῆς Ἀστυνομίας, ὅστις πρό τινων ἐτῶν ἀπελύθη τῆς ὑπηρεσίας διὰ τρόπου παραδειγματικοῦ, ἦτο φυγόποινος καταδικασμένος εἰς εἰκοσιπενταετῆ δεσμά. Καὶ θὰ ἔμεινε πάντοτε εἰς τὴν θέσιν του, ἐὰν τὸ πάθος τῆς κλοπῆς δὲν εἶχε καταλάβει αὐτὸν καὶ αὐθις.

Πρό τινων μηνῶν κλοπὴ πολλῶν ἐκατοντάδων, χιλιάδων φράγκων εἶχε διαπραχθῆ ἐν τῇ πόλει. Ὅλα αἱ ἀναζητήσεις ἀπέβησαν εἰς μάτην, τοῦ δράστου ὄντος αὐτοῦ τοῦ διευθυντοῦ τῆς Ἀστυνομίας, ὁμοῦ μετὰ δύο ἄλλους συνετόχους. Αἱ καταγμελῖαι τῶν τελευταίων ἀπεκάλυψαν τὴν ἐνοχὴν τοῦ πρώτου.

* * *

Γυναῖκες δικηγόροι

Φαίνεται, ὅτι αἱ γυναῖκες θὰ κατακτήσωσιν ὅσον οὕτω τὴν ἐξάσκησιν ἐνὸς ἐπαγγέλματος, διὰ τὸ ὁποῖον εἶνε πλασμένοι, καίτοι μέχρι τοῦδε οἱ ἄνδρες δὲν ταῖς ἐπέτρεπον τὴν ἐξάσκησιν αὐτοῦ.

Ἦδη τὸ δικαίωμα τῶν γυναικῶν εἰς τὸ μετέρχεισθαι τὸν δικηγόρον ζωηρῶς συνεζητήθη ἐν ταῖς Ἡνωμέναις Πολιτείαις. Τὴν φοράν ταύτην, τὸ ζήτημα τίθεται ἐν Βρυξέλλαις.

Ἡ δεσποινὶς Ποπελὲν, νερὰ διδάκτορισα τῆς Νομικῆς, μέλλει νὰ παρουσιασθῇ τὴν ἴην προσηχοῦς ὁκτωβρίου ὅπως δόσῃ τὸν ὄρκον τοῦ δικηγόρου ἐνώπιον τοῦ Ἐφετερίου. Ἐὰν τὸ δικαστήριον ἀρνηθῇ, εἰς δικηγόρος τῶν Βρυξελλῶν ὑπεσχέθη νὰ ὑποστηρίξῃ τὴν αἴτησιν τῆς συναδέλφου αὐτοῦ, καὶ ἤδη προητοίμασεν ὑπόμνημα δι' οὗ ἀποδεικνύει, ὅτι δὲν ὑπάρχει ἐν τῇ νομοθεσίᾳ κανὴν ἀρθρον ἀπαγορευῶν εἰς τὰς γυναῖκας τὸ δικηγορεῖν.